

SLUTRAPPORT

Utvärdering av muralmålningsfestivalen **Wall Street Nacka**

2020-03-03
KFKS 2018/1226

muralmålningfestivalen

Wall Street Nacka

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade 4 mars 2019, § 75, om investeringsmedel för muralmålningar på kommunala konstruktionsbyggnader om totalt 2,5 miljoner kronor. Under hösten 2019 anordnade Nacka kommun Stockholmsområdets första muralmålningfestival under namnet Wall Street Nacka.

Den här rapporten syftar till att utvärdera genomförandet och resultatet av muralmålningfestivalen Wall Street Nacka och fungera som ett underlag för beslut om eventuella framtida satsningar inom området.

Nacka kommun

2020-03-03

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	4
2	Projektets syfte och mål	4
3	Genomförande.....	5
4	Konsten	6
5	Ekonomi	8
6	Erfarenheter och observationer	8
7	Slutsatser och rekommendationer	11
8	Bilagor	13

I Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 4 mars 2019, § 75, om investeringsmedel för muralmålningar på kommunala konstruktionsbyggnader om totalt 2,5 miljoner kronor.

Nacka kommun satsar mycket på konst och kultur. Nacka kommun lägger bland annat mest i sin kulturbudget per invånare bland alla kommuner i Stockholmsregionen. Det och mycket annat gör att Nacka drar blickarna mot sig. Under hösten 2019 anordnade Nacka kommun Stockholmsområdets första muralmålningfestival under namnet Wall Street Nacka.

Wall Street Nacka är en del av *Partnerskap Konstn att skapa stad* och som är en partnergrupp mellan byggaktörer, företagare och Nacka kommun. Partnergruppen har som syfte att medvetandegöra, inspirera, utbyta erfarenheter och agera för en levande och berörande stad.

Den här rapporten syftar till att utvärdera muralmålningfestivalen Wall Street Nacka och dess genomförande, vilket ska fungera som underlag för beslut om framtida satsningar inom området.

Utvärderingen är baserad på följande material:

- Tjänsteskrivelse – Investeringsmedel för muralmålningar och Wall Street Nacka – en internationell medskapande muralmålningfestival för attraktiva utemiljöer i hela Nacka, KFKS 2018/1226
- Dokumentation över de under festivalen uppförda konstverken
- Projektrapporten Wall Street Nacka, 1–15 september 2019 skriven av projektledare och stadskreatör Fredrika Friberg, bilaga 1
- Intervjuer med personer som har varit knutna till projektet, se förteckning bilaga 2
- Synpunkter från externa partners
- Medieanalys och analys av dialog och aktivitet i sociala medier

2 Projektets syfte och mål

Av det beslutsunderlag som låg till grund för kommunfullmäktiges beslut framgår i huvudsak följande syfte och mål för muralmålningfestivalen Wall Street Nacka:

- Få fram offentliga konstverk i hela Nacka av högsta kvalitet på platser där det behövs och bidrar till förbättrade utemiljöer
- Öka tryggheten, trivseln och säkerheten i den offentliga miljön
- Stärka Nacka som kulturstad
- Bidra till utvecklingen av hela Nacka och stärka arbetet för det goda samhället där människor trivs och mår bra
- Öka Nackas attraktivitet som en bra plats att bo på och besöka genom gestaltade livsmiljöer
- Öka Nackas attraktivitet som en bra plats att investera och driva företag i
- Förtydliga och illustrera själen och identiteten på olika platser

3 Genomförande

I projektrapporten för Wall Street Nacka (bilaga 1) finns en mer detaljerad beskrivning av projektets genomförande. Nedan presenteras en sammanfattning:

- Wall Street Nacka genomfördes i Nacka kommun i september 2019 och var då den första muralmålningfestivalen i Stockholmsregionen
- Totalt tillkom 20 nya objekt, varav 17 muralmålningar, en interaktiv skulptur, ett interaktivt plank samt en kulturskylt i neon
- Projektet genomfördes som ett partnerskap mellan kommunen och 12 stycken medfinansierade externa partners: Atrium Ljungberg, Nacka Vatten & Avfall, Wallenstam, Storstaden, Svea Fastigheter, NCC, IKANO Bostad, Nacka Energi, Serneke, Alm-Småa, SSM, HSB. Härutöver bidrog Boo Församling i Orminge (Svenska Kyrkan) samt Brf. Edölandet i Orminge

Urval av aktiviteter under festivalen

Artist talks

På Dieselverkstaden i Sickla genomfördes två för allmänheten öppna ”Artist Talks”. Samtalen var en möjlighet för allmänhet och konstnärer att byta perspektiv och erfarenheter. Cirka 50 personer deltog totalt på de publika samtalen.

Bussturer

Medborgarna erbjöds att mellan den 13–15 september åka på en guidad konststrunda. Guidebussen körde sammanlagt 12 turer på två timmar vardera och cirka 400 personer åkte med. Alla externa partners kunde även boka en egen guidad konststrunda.

Condorens förskolor

90 barn i åldrarna 3–5 år från Condorens förskolor i Järla samarbetade med konstnärer BK Foxx från New York som målade på Järla Sporthall och STFI från Chile som målade på Elverkshuset (SSM) i närheten av förskolan. Barnen och deras familjer fick vara delaktiga i en förändring i deras närområde genom att bland annat delta i samtal om konst och kultur och om platsens själ. Barnen målade dessutom själva muralmålningar och teckningar sida vid sida med konstnärerna.

Megamålning på Dieselverkstaden

Dieselverkstaden arrangerade en kurs i ”Megamålning” för barn och unga i åldern 11–13 år, som snabbt blev fullsatt. Kursen hade 12 platser.

Kommunikation och dialog - före, under och efter

Dialogen med Nackaborna och kommunikationen och medierapporteringen runt festivalen pågick under en längre period än festivalveckorna. Dialogen initierades före sommaren. I projekt-rapporten och i intervjuer med kommunikationsansvariga går det att återfinna exempel på vilka kommunikationsinsatser som genomförts. Nedan återges några av dessa:

- Ett tjugotal filmer som producerades och publicerades bland annat i Nacka kommuns kanaler
- Dokumentation i form av foton över all konst, filmade intervjuer med konstnärer, nackabor och samarbetspartners
- Hanterande av dialog via Instagram-kontot Wall Street Nacka

muralmålningfestivalen

Wall Street Nacka

- Framtagande av digitala flyers och hashtags för spridning i sociala medier (för bland annat partners och konstnärer)
- Egen websida med bland annat presentation av konstnärer, kartor över platserna, och information om externa partners
- *Wall Street Magazine*, ett magasin som togs fram som bland annat presenterade konstnärernas bakgrund, deras syn på konstverken och på platsens själ
- Nationellt utskick av pressmeddelanden

4 Konsten

Konstverken

Ett av målen för Wall Street Nacka var att få fram offentliga konstverk i hela Nacka av högsta kvalitet på platser där det behövs och bidrar till förbättrade utemiljöer. Under festivalen tillkom totalt 20 nya objekt, varav 17 muralmålningar, en interaktiv skulptur, ett interaktivt plank och en renoverad kulturskylt i stål och neonrör.

Under festivalen skapades Sveriges första muralmålning på utsidan av ett stadshus, liksom Sveriges första muralmålning på utsidan av en kyrklig byggnad.

Se bilaga 3 för förteckning och dokumentation av konstverken som tillkom under festivalen. I samma bilaga visas jämförelse hur platserna såg ut innan respektive efter konstverken uppfördes.

Konstnärerna

Medverkande konstnärer var: STFI, Jarus, Julia Rio, BK Foxx, WD/Wild Drawing, Nelson Cekis, Videokaffe, Kashink, Holem & Idamaria, Amara Por Dios, Astrid Sylwan, Elina Metso, Farid Rueda, Maya Hayuk, Natalia Rak, Okuda, Peter Birk, Shai Dahan, Landskapslaget/Anna Lebisch.

Hälften av de medverkande konstnärerna kom från Sverige, resterande kom från tio olika länder över hela världen och det var en jämn könsfördelning mellan kvinnor och män.

Platserna – nya konstverk i hela Nacka

På följande platser har det tillkommit offentliga konstverk:

Garaget vid Orminge Centrum

Finntorp

Järla Sporthall

Hellasgården

Nacka Ishall

Sickla köpkvarter

Ältatunneln

Tandläkarlängan Järla Station

Pumphuset Sickla

Henriksdalsmuren

Kyrkans hus Orminge

Parkeringshuset Danvikstull

Nacka stadshus

Gäddvikens busstation

muralmålningfestivalen

Wall Street Nacka

Saltsjöbadens centrum

Elverket, centrala Nacka

Elhus 1&2, centrala Nacka

Danvikstull

Stadshusparken

Sickla

Medskapande

I tidigare nämnd projektrapport går det att läsa om ett flera medskapande aktiviteter som på olika sätt har varit en del av den konstnärliga processen.

Under sommaren arbetade nio engagerade Nackaungdomar bland annat för att sprida ordet om festivalen och föra dialog med Nackaborna. Bland annat var de på plats på de olika platserna där konstverk skulle uppföras och samtalade de med förbipasserande om platsens själ och om vad de har för tankar om konsten. Över 500 personer deltog i denna form av medskapande dialog.

Dessutom användes en digital enkätundersökning som dialogverktyg. Den spreds via Nackas olika sociala kanaler och var tillgänglig på festivalens egen websida. Cirka 350 personer svarade på enkäten.

Vidare beskrivs att medverkande partners har haft ytterligare kontakt med Nackaborna genom sina egna plattformar och träffytor, exempelvis genom egna sociala kanaler eller genom direktkontakt med sina kunder, hyresgäster eller andra besökare.

Extra tydlig medskapande process beskrivs för Kyrkans hus och Brf Edölandet i Orminge. Församlingsbor och boende i föreningen hade där än mer direkt dialog med konstnär och produktion.

Kvalitetssäkring

I tjänsteskrivelsen som låg till grund för beslut beskrevs olika insatser för kvalitetssäkring av projektet:

- Stadskreatörens övergripande ansvar för kvalitetssäkring av samtliga verk
- Involvering av extern konstnärlig kompetens i olika jurykonstellationer
- Interna resurser såsom kommunantikvarie, strategisk landskapsarkitekt och stadsarkitekt som involveras vid behov
- Upprättande av gemensamma förhållningsregler och spelregler
- Medskapande dialog med de som ska vistas i närheten av verket

Här följs i korthet upp hur projektet har hanterat kvalitetsarbetet.

Stadskreatören har haft det övergripande ansvaret för kvalitetssäkring. Tidigt i projektet rekryterades dessutom de externa projektledarna ”Kollektivet Livet” som extern konstnärlig kompetens. De har mångårig erfarenhet av gatukonst och muralmålningar med ett brett kontaktnät världen över.

Gällande upprättande av gemensamma förhållningsregler och spelregler, så har festivalens ledord (Mästerligt, Modigt, Innerligt, Hoppfullt) fungerat som vägledande för arbetet. I

muralmålningfestivalen

Wall Street Nacka

projektrapporten, bilaga 1, går det dessutom att läsa om den DNA-kod som kommit att omdebatteras i media. Det framgår bl.a. följande i rapporten.:

“Wall Street Nacka var Stockholmsregionens första muralmålningfestival. Det finns anledningar till att det inte genomförts någon tidigare. Det har sannolikt funnits rädslor för att en sådan skulle kunna leda till ökat klotter och skadegörelse. För att säkerställa kvalitet, stabilitet och tydlighet i syfte att skapa det lugn som krävdes för att kunna ta interna beslut skapades en program-kod som stod för den DNA som skulle styra innehållet i arbetet med festivalen. Programkoden fungerade således som del av ett internt beslutsunderlag, och som del av det underlag som togs fram i upphandlingen av operativ projektledning. Koden var projektavgränsad.

Konstnärerna i Wall Street Nacka tog inte del av eller styrdes av DNA-koden, även om den delvis påverkat riktningen på festivalen. I praktiken kom det för konstnärernas del att handla om avgränsning mot graffiti, dvs mot text och siffror. Ordet graffiti kommer från grekiskans ”graphein” som betyder ”skriva”. Wall Street Nacka var inte en graffitifestival.”

Medskapande dialog har löpande förts med de som ska vistas i närheten av verket, bland annat via sociala, digital enkätundersökning och på plats genom samtal om platsen själ.

5 Ekonomi

Total kommunal finansiering blev 2 643 452 kronor och total extern finansiering blev 2 415 000 kronor. Total projektomsättning blev därför 5 058 452 kronor. Resultatet blev plus 6 548 kronor. Sponsring och ideellt arbete är inte inräknat.

6 Erfarenheter och observationer

Kommunikation och dialog med Nackaborna i sociala medier

Kommunikationsinsatserna i sociala medier har fokuserat på att sprida information om festivalen samt att skapa en plattform för dialog med Nackaborna. Via Nacka kommuns Facebook-sida har flertalet inlägg publicerats. Det går att se att inläggen har nått fler än vid kommunens typiska inlägg och att inläggen har engagerat mer än vanligt. Exempelvis har ett inlägg om de guideade busstureorna, nått ut till närmare 16 000 personer och fått över 3000 interaktioner (kommentarer, delningar, reaktioner, länkklick och klick för att läsa hela inlägget; varav ”läs mer” har klickats på över 2000 gånger). För jämförelse brukar ett typiskt inlägg nå cirka 4000 personer och ha runt 300 interaktioner.

Analysen visar även att tonen på kommentarer ändrades under festivalens gång. Initialt var tonen hårdare för att ändras och bli mer positiv i takt med att konstverken började visas upp. Uppskattningen av verken tog efterhand över innehållet mer och mer.

Frågan om Wall Street Nacka har även varit föremål för debatt och diskussioner i externa kanaler och grupper i sociala medier. Därför har en analys av inlägg och kommentarer i lokala Facebook-grupper i Nacka genomförts. Totalt har 12 142 inlägg, reaktioner och kommentarer analyserats. Grupperna där inläggen och kommentarerna förekommer består till stor del av Nackabor och analysen har gjorts som en del av att förstå hur festivalen har mottagits ute i Nackasamhället.

muralmålningfestivalen

Wall Street Nacka

Bifogat återfinns en redovisning för hur de totala inläggen och reaktionerna har viktats, se bilaga 4. Vid viktning av konversationerna är 41 procent positiva, 18 procent neutrala och 41 procent kritiska.

Pressgenomslag i tidningar, tv och radio

Genomslaget för Wall Street Nacka i pressen är omfattande. Nacka kommuns totala förekomst i media är stor men för ett specifikt, enskilt projekt skiljer sig genomslaget avsevärt från andra projekt.

- Totalt 219 artiklar publicerades efter 19 mars 2019, då bevakningen inleddes och fram till 11 november 2019. Vid flera tillfällen var Wall Street Nacka dessutom med i riksomfattande etermedier så som SVT:s *Kulturnyheter* och SR:s *Studio Ett*. Dessutom besökte och sände SVT Stockholm inslag från och om festivalen. Inslagen från SVT och SR ingår inte i siffrorna som presenteras nedan.
- Ungefär 50 procent (111st.) består av artiklar som projektet själva initierat med hjälp av pressmeddelande, debattartiklar eller uppsökande kontakt med redaktioner och journalister.
- För flest publiceringar står Nacka Värmdö Posten, NVP med 26 publiceringar, följt av Mitt i Nacka med 21 st. och DN med 12 st. publiceringar. Utöver dessa återfinns källor från hela Sverige. Som bilaga 5 finns en förteckning över vilka tidningar eller övriga källor som det totala antalet artiklar publicerats i.
- Den totala medieexponeringen för urvalet visar att artiklarna har nått 18 774 448 antal läsare.
- Vid viktning av artiklarna är 34 procent positiva, 39 procent kritiska och 26 procent neutrala. Positivt viktande artiklar består av nyheter där projektet omnämns i positiva ordalag. Kritisk viktning innehåller nyheter där externa parter kritiserar projektet eller kommunen och/eller där projektet används som ett negativt exempel i en större fråga. Neutralt kategoriserade artiklar är nyheter där kommunen/projektet själva svarar på kritik, gör ett uttalande eller nyanserar bilden. Bifogat finns fördelningen och viktningen av artiklarna, se bilaga 4.

Intervjuer

Som underlag för denna utvärdering har personer som på olika sätt har varit knutna till projektet intervjuats. Tillsammans med övrigt underlag ligger dessa intervjuer till grund för de slutsatser och rekommendationer som presenteras senare i denna utvärdering. Nedan följer en sammanfattning av fynden från intervjuerna.

Följande delar lyfts upp som positiva delar av genomförandet:

- Behovet av offentlig konst var stort, nu har Nacka 20 nya konstverk
- Dialogen med Nackaborna visar på uppskattning, bland annat genom många positiva kommentarer i sociala medier.
- Omfattande kulturdebatt i media som har satt Nacka på kartan.
- Första muralmålningfestivalen i Stockholmsområdet – modigt att vara först.

muralmålningfestivalen

Wall Street Nacka

- Gott samarbete med externa partners, de som tillsammans med kommunen och medborgarna bygger Nacka.
- Bra med konstverk utspritt i hela Nacka, inte bara i Centrala Nacka.

Följande delar lyfts upp som mindre positivt, eller ringas in som frågor med förbättringspotential:

- Utveckla känslan av festival, önskemål om fler aktiviteter under veckorna samt en invigning och ett avslut
- Ytterligare insatser för att involvera och engagera Nackaborna än mer
- Omfattande kulturdebatt i media som satt Nacka på kartan, ibland innehållande missförstånd som kan ha skadat varumärket
- Att den så kallade ”DNA-koden” inte förblev ett internt arbetsdokument utan publicerades externt på exempelvis hemsida
- Det har varit ett omfattande komplext projekt som hade varit hjälpt av mer tid och resurser för att exempelvis lyckas ännu bättre med medskapande, kommunikationsinsatser samt samarbetet i den interna organisationen

Synpunkter från partners

Ett antal av de externa partner som deltog i projektet Wall Street Nacka har delat med sig av synpunkter, tankar och rekommendationer för eventuella framtida satsningar inom området.

Sammanfattningsvis lyfts följande som extra positiva delar av genomförandet:

- Möjligheten till delaktighet och gemenskap
- Att vara en del i att lyfta Nacka som en bra plats att bo på
- Härligt att kunna medverka till att sprida glädje
- Kul att göra skillnad i lokalsamhället
- All positiv respons från omvärlden
- Fantastiska konstverk
- Roligt att festivalen fick så stor spridning i media
- Kul med så många fina målningar och den efterföljande debatten

I synpunkterna framkommer även mindre positiva delar och som har utvecklingspotential:

- Bistå med bättre stöd för extern kommunikation
- Processerna behöver starta tidigare, mer tid behövs för projektets helhet
- Gemensam kommunikationsplan för alla partners
- Tydligare planering gällande de gemensamma insatserna
- Fler gemensamma publika event som lyfter övrig stadsutveckling i området
- Tydligare rollfördelning
- Mer insyn
- Fler avstämningar kring kommunikation

7 Slutsatser och rekommendationer

Det samlade resultatet och totala effekten av kommunstyrelsens investeringen om 2,5 MSEK är omfattande. Investeringen har resulterat i 20 nya offentliga konstverk av hög kvalitet, intensiv dialog med Nackaborna och ett gediget nationellt mediegenomslag som tillsammans i sin helhet medfört ett värde för Nacka och Nackaborna.

Det finns dock flera områden som kan förstärkas och förbättras om man vill genomföra en liknande aktivitet i framtiden. Dessa områden kommer att presenteras som rekommendationer framåt nedan.

Slutsatserna i denna utvärdering värderas mot den syftesbeskrivning och målsättning som framkom i kommunfullmäktiges beslutsunderlag. Festivalen syftade till:

- *Få fram offentliga konstverk i hela Nacka av högsta kvalitet på platser där det behövs och bidrar till förbättrade utemiljöer.*
Målet uppfyllt, genom de 20 objekt skapade av välrenommerade konstnärer som tillkom runt om i Nacka.
- *Öka tryggheten, trivseln och säkerheten i den offentliga miljön.*
I den dialog med Nackaborna både ute i Nackasamhället och via exempelvis sociala medier har Nackaborna på olika sätt visat sin uppskattning för de muralmålningar som skapats under festivalen, och därigenom kan trivseln anses ha förbättrats i Nacka. Analysen av hur tonen i sociala medier förändrats under projektets gång stärker även detta.

Bifogat finns en sammanställning som visar upp platserna innan och efter att konstverken tillförts. Där går det att se hur otillgängliga och otrygga ytor nu har väckts till liv. Det gör det tydligt att festivalen har bidragit till ökad trivsel och trygghet i den offentliga miljön.

- *Stärka Nacka som kulturstad.*
Under och efter festivalen Wall Street Nacka tillkom en intressant och engagerad kulturpolitisk debatt i flera nationella medier. Bland annat debatterades kulturens villkor och funktion. Detta stärkte Nacka som kulturstad och satte generellt kulturen och konsten på samhällsagendan på ett sätt som är utöver det vanliga. Även om Nacka satts på kartan som kulturstad är det tydligt att en del av medierapporteringen har varit mycket kritisk och att det kan ha påverkat varumärket negativt.

Faktumet att Wall Street Nacka var den första muralmålningfestivalen i Stockholmsområdet bidrar även det till faktumet att syftet stärka Nacka som kulturstad kan anses som uppfyllt.

- *Bidra till utvecklingen av hela Nacka och stärka arbetet för det goda samhället där människor trivs och mår bra.*
Genom den interaktion och dialog som har förts i sociala media kan man dra slutsatsen att många nackabor uppskattar de muralmålningar som skapades under festivalen och att målningarna har berikat närsamhället. De konstverk som tillkom under projektet är nu

muralmålningfestivalen

Wall Street Nacka

en del av Nackas offentliga konst och fortsätter därigenom att bidra till utvecklingen av Nacka.

De medskapande insatser som presenterats kan även de värderas som en del av att ha uppnått syftet att skapa trygghet och trivsel. Delaktighet och dialog är en viktig del i arbetet med att skapa ökad trivsel i Nackasamhället.

- *Öka Nackas attraktivitet som en bra plats att bo på och besöka genom gestaltade livsmiljöer*
Detta är en effekt som är svår att fullt ut utvärdera, så här kort tid efter festivalens genomförande. Det faktum att Nackaborna uppfattas uppskatta sin nya offentliga konst är dock något som bör tas i beaktande.

Vi vet att engagemang och delaktighet är viktigt för Nackaborna, därför är bedömningen att den möjlighet till delaktighet som festivalen erbjudit kan ha bidragit till att Nackas attraktivitet som plats att bo på och besöka har ökat. Detta tillsammans med den upplevda försköningen av "döda" och tråkiga ytor, samt den ökade kännedomen om Nacka som kulturstad genom det massiva mediegenomslaget bör ha ökat kommunens attraktivitet.

- *Öka Nackas attraktivitet som en bra plats att investera och driva företag i.*
Även denna effekt är svår att utvärdera efter så kort tid. Det som går att fastställa är att de företag och organisationer som deltagit i projektet har uppskattat och värdesatt samarbetet. I de synpunkter som projektets samarbetspartners lämnat går det att se att många lyfter fram just samverkan som något extra positivt.

Även det partnerskap där projektet Wall Street Nacka har sitt ursprung är en uppskattad plattform för det gemensamma arbetet med att utveckla Nacka till en mer levande plats. Sammantaget är slutsatsen att den samverkan som förekommit under Wall Street Nacka positivt påverkar attraktiviteten för Nacka som plats att investera och driva företag.

- *Förtydliga och illustrera själen och identiteten på olika platser.*
Muralmålningarna har på många sätt stärkt "platsernas identitet och själ" något som även de medskapande aktiviteterna syftat till.

Rekommendationer framåt

Sammantaget hela utvärderingen följer här ett antal rekommendationer som kan vara bra att ta i beaktande gällande eventuella framtida satsningar:

- Ta fram tydliga projektdirektiv inklusive mätbara mål
- Tillsätt operativ projektgrupp med bättre intern förankring och styrning
- Skapa fler medskapande insatser och aktiviteter
- Förstärk dialogen med Nackaborna ännu mer
- Säkerställ tid och resurser för planering, genomförande och uppföljning

muralmålningfestivalen

Wall Street Nacka

8 Bilagor

Bilaga 1 Projekt rapport Wall Street Nacka 2019

Bilaga 2 Intervjupersoner Wall Street Nacka

Bilaga 3 Konstverken före och efter Wall Street Nacka

Bilaga 4 Medieanalys Wall Street Nacka

Bilaga 5 Mediexponering per källa Wall Street Nacka

Bild: OKUDA från Spanien målar "Smile Goddess" på Nacka stadshus från skylift mitt i byggandet av Nya gatan

Projektrapport, bilaga 1
Wall Street Nacka, 1-15 september 2019
av Fredrika Friberg, februari 2020

Innehållsförteckning

1. Inledning	sid 3
2. Sammanfattning	sid 4
3. Bakgrund	sid 5
4. Konstverk	sid 5
5. Partners och konstnärer	sid 6
6. Aktiviteter	sid 9
7. Kommunikationsinsatser	sid 12
8. Unga ambassadörer	sid 15
9. Medskapande	sid 16
10.Kvalitetssäkring	sid 17
11.Konstnärlig kvalitet och frihet	sid 24
12.Projektorganisation och roller	sid 30
13.Miljö	sid 32
14.Ekonomi	sid 33
15.Konsekvenser för barn	sid 33

1. Inledning

Wall Street Nacka 2019 var ett initiativ som i stort syftade till att stärka Nacka som kulturstad och bidra till utvecklingen av hela Nacka genom att stärka arbetet för det goda samhället där människor trivs och mår bra.

Vi gjorde detta för att vi har framtidstro, för att vi tror på människors goda vilja, och för att vi vill skapa ett samhälle där människor kan samverka över gränser och tillsammans forma den framtid vi och våra barn behöver och har rätt till.

Vi ville också utforska och utveckla rådande föreställningar om vad målningar på en vägg i det offentliga rummet kan vara idag. Vilka berättelser vill vi ha i våra gemensamma rum, och varför?

Projektet väckte starka känslor på nationell nivå, och genererade debatter på ledarsidor i såväl DN som SvD, uppmärksammades av SVT, radio, Expressen och Aftonbladet samt av författare, regissörer, Statens Konstråd, Konstnärernas Riksorganisation och andra intresseorganisationer.

Jag är glad Wall Street Nacka kunnat bidra till att frågan om konstnärlig frihet debatterats. Sammantaget var Wall Street Nacka 2019 en succé - ett starkt slag för skapandet och konsten. Den eller de som påstår eller hävdar att de skulle gjort det bättre glömmer ett avgörande faktum: De gjorde det inte.

De flertalet initierade dialoger som jag haft förmånen att delta i sedan genomförandet återspeglar ett starkt stöd, uppmuntran och även beundran. Jag har mötts av ett tydligt intresse och vilja att samspela och medverka i ett nästa expanderat steg.

Vi kommer fortsätta att bryta barriärer och bygga broar mellan människor, organisationer och branscher. Om fler vågade tro på människans godhet, skulle världen se annorlunda ut.

Tack alla som gjorde och gör det möjligt. Fortsättning följer.

Stockholm, 22 februari 2020
Fredrika Friberg, stads kreatör
initiativtagare Wall Street Nacka 2019

2. Sammanfattning

Wall Street Nacka som genomfördes i Nacka kommun i september 2019 var Stockholmsregionens första muralmålningfestival. Beslut om genomförande togs i kommunfullmäktige där alla partier, utom Nackalistan (NL) och Sverigedemokraterna (SD), var eniga och stod bakom beslutet.

Totalt tillkom 20 nya objekt, varav 17 muralmålningar, en interaktiv skulptur, ett interaktivt plank samt en kulturskylt i neon. Färgen som användes var av högsta kvalitet, allt material har källsorterats, och alla färgrester har kommit till användning eller lämnats till ÅVC.

I projektet medverkade förutom Nacka kommun 12 medfinansierade externa partners: Atrium Ljungberg, Nacka Vatten & Avfall, Wallenstam, Storstaden, Svea Fastigheter, NCC, IKANO Bostad, Nacka Energi, Serneke, Alm-Småa, SSM, HSB. Härutöver bidrog Boo Församling i Orminge (Svenska Kyrkan) samt Brf Edölandet i Orminge med yta på fastighet. 4 sponsorer bidrog med av mat, boende, maskiner och material.

Total kommunal finansiering blev 2 643 452. Total extern finansiering blev 2 415 000. Sponsring och ideellt arbete ej inräknat. Total projektsättning blev 5 058 452. Resultatet blev plus 6 548.

Medverkande konstnärer var: STFI, Jarus, Julia Rio, BK Foxx, WD/Wild Drawing, Nelson Cekis, Videokaffe, Kashink, Holem & Idamaria, Amara Por Dios, Astrid Sylwan, Elina Metso, Farid Rueda, Maya Hayuk, Natalia Rak, Okuda, Peter Birk, Shai Dahan, Landskapslaget/Anna Lebisch.

Hälften av de medverkande konstnärerna kom från Sverige, hälften från 10 olika länder över hela världen. Fördelningen mellan kvinnor och män var 50/50. Rent konstnärarvode snittade 55 000.

Wall Street Nacka initierades av stadskreatören som också ledde arbetet från start till mål. Operativa projektledare handlades upp via Nacka KreatörsPool för att i nära dialog med kommunen sköta kontakten med konstnärerna och handa produktionen av muralmålningarna.

Av aktiviteterna var guidebussen mest uppskattad och påverkade många. Flertalet synergier och samspel har skapat oväntade värden och mervärden, inte minst för barn och unga.

Projektets främsta styrkor var den breda politiska förankringen, samspelet med näringslivet, och den gemensamma målbilden som skapade tillit och lugn och samlade många olika perspektiv under samma tak. Möjligheterna framåt handlar om att öka medskapandet och interaktionen med såväl medborgare, andra kommuner, partners/näringsliv, bransch- och intresseorganisationer samt inkludera fler konstdiscipliner och konstformer som tilltalar fler.

Projektet var både komplicerat och komplext, och har skapat både tryck och kompetenshöjning hos de deltagande aktörerna.

3. Bakgrund

Baserat på tjänsteskrivelse KFKS 2018/1226 beslutade kommunfullmäktige i Nacka kommun i januari 2019 att genomföra en internationell medskapande muralmålningfestival för attraktiva utemiljöer i hela Nacka. Alla partier utom Nackalistan (NL) och Sverigedemokraterna (SD), var eniga och stod bakom beslutet.

Beräknad kostnad var 2,5 miljoner för genomförande av 5-10 kommunala konstruktionsbyggnader såsom broar, väggar och stödmurar. Konstverken skulle vara en permanent del av stadsrummet, både under utbyggnaden och när det är klart.

Genom samverkan med privata näringslivet beräknades ytterligare ca 10 st muralmålningar tillkomma under 2019. Verken skulle spridas över hela Nacka, och festivalen skulle präglas av medskapande, lärande, kvalitet och kommunikation.

4. Konstverk

Totalt tillkom 19 nya konstverk under Wall Street Nacka, varav 17 muralmålningar, en interaktiv skulptur och ett interaktivt plank. Härutöver renoverades inom ramen för projektet en stor kulturskylt i stål och neonrör. Totalt 20 nya objekt.

Orminge fick två nya konstverk, Saltsjöbaden ett nytt verk, och Hellasgården och Älta var sitt. Resten spreds över de olika stadsdelarna på västra Sicklaön, det område som skall bli Nacka stad.

Sveriges första muralmålning på ett utsidan av ett stadshus, liksom Sveriges första muralmålning på utsidan av en kyrklig byggnad tillkom under festivalen.

Wall Street Nackas främsta fokus var nackaborna, precis som i alla kommunala projekt och all kommunal verksamhet, står medborgaren i centrum. De konstverk som tillkom under festivalen syftade således främst till att skapa en bättre miljö och ett mer attraktivt samhälle för de människor som bor och verkar i Nacka, nu och i framtiden. Nacka kommuns vision är Öppenhet & Mångfald, vilket är kärnan och ledorden i allt vi gör och präglade också Wall Street Nacka.

”Är nackaborna nöjda, är jag nöjd.”

Mats Gerdau, kommunstyrelsens ordförande i Nacka kommun

5. Partners och konstnärer

a) Externa partners, finansieringsgrad samt respektive konstnär

Nedan medverkande externa partners som också bidrog med finansiering samt namn på deras konstnär och landet de kommer ifrån.

Finansieringen av partners delades i två delar: Dels till en s.k. ”Wall Street Nacka Ticket” som gav access till den gemensamma plattformen innehållande ett kommunikationspaket (web, magasin, film, banderoller mm), och dels till produktion av själva konstverket (konstnärsvode, resor, material, assistent, skylift mm). Delen ”Wall Street Nacka Ticket” kostade upp till 50 000. Priset per partner påverkades av om konstverket samfinansierades eller ej. Produktionsdelen av konstverket kostade upp till 250 000 och påverkades av storlek på konstverk/yta, behov av maskiner och assistenter mm. Alla siffror i SEK exkl moms.

Partner	Budget	Konstnär	Hemland konstnär
1. Atrium Ljungberg	200 000	- Holem & Idamaria	Sverige
2. Nacka Vatten & Avfall	250 000	- Kashink	Frankrike
3. Wallenstam	300 000	- Jarus	Kanada
4. Storstaden	125 000	- Videokaffe	Globalt konstnärskollektiv
5. Svea Fastigheter	125 000	- Videokaffe	Globalt konstnärskollektiv
6. NCC	125 000	- Videokaffe	Globalt konstnärskollektiv
7. IKANO	290 000	- Nelson Cekis	Chile
8. Nacka Energi	250 000	- WD/Wild Drawing	Indonesien/Grekland
9. Serneke	200 000	- BK Foxx	USA
10. Alm-Småå	200 000	- Julia Rio	Sverige
11. SSM	250 000	- STFI	Chile
12. HSB	100 000	- Skyltgruppen	Sverige

Total extern finansiering blev 2 415 000 (två miljoner fyrahundra femton tusen) varav 475 000 (fyrahundra sjuttio fem tusen) användes till ”Wall Street Nacka Ticket” och 1 940 000 (en miljon niohundra fyrtio tusen) till produktion av konstverk.

”Kul att göra skillnad i lokalsamhället.”

Jonas Kellberg, VD, Nacka Energi

b) Livslängd konstverk externa partners

Några verk är permanenta, och andra är tillfälliga och försvinner när byggnaden ska rivras för att ge plats åt hus eller annat. Permanenta är nr 1-3 enligt listan ovan. Videokaffes verk ”Joshua Tree” (nr 4-6 ovan) är semipermanent då det är tillfälligt placerat, och kommer flyttas till annan plats inom några år. Nr 7-11 är tillfälliga och försvinner inom 2-10 år. Nr 12 är permanent, men räknas inte riktigt som ett konstverk då det är en skylt.

c) Gåvor

Storstaden, Svea Fastigheter och NCC samfinansierade det skulpturala konstverket ”Joshua Tree” av det globala konstnärskollektivet Videokaffe, och skänkte sedan konstverket i gåva till Nacka kommun. Serneke finansierade konstverket ”Skriket” på Järla Sporthall av BK Foxx och skänkte sedan konstverket i gåva till Nacka kommun. Wallenstam finansierade konstverket ”Tvättlina” av Emmanuel Jarus, och skänkte sedan verket till Nacka kommun. Genom att ge konstverken i gåva till kommunen hamnar de inom ramen för allmänhetens egendom, och inom kommunala upphandlade ramavtal och rutiner för drift och förvaltning.

Övriga konstverk finansierade av partners, ägs fortsatt av desamma.

d) Övriga externa samverkanspartners som bidrog med yta på fastighet var:

- Brf Edölandet i Orminge bidrog med yta på ett garage om ca 150 m².
- Svenska Kyrkan bidrog genom Kyrkans Hus i Boo församling i Orminge med yta på fasaden vid entrén om ca 80 m².
- Nacka Energi bidrog med yta på ett elhus i Finntorp om ca 50 m² och ett elhus på Hellasgården om ca 40 m².

Konstverken på fastigheterna tillhörande Brf Edölandet, Kyrkans Hus och Nacka Energi enligt ovan, finansierades av Nacka kommun. Kommunen avtalade om hyra av respektive fastighetsägares aktuella fasad/yta och äger därmed konstverken.

e) Nacka kommuns konstverk

Nacka kommun satsade totalt 1,5 miljoner för produktion av 5-10 nya konstverk enligt tjänsteskrivelse. Kostnaden för de olika verken varierade mellan 300 000 för muren vid Henriksdal och fasaden på stadshuset, till 100 000 för elhuset på Hellasgården och elhuset i Finntorp. Storlek på konstverk samt behov av skylifts och byggnadsställningar, assistenter och annan arbetskraft påverkade kostnaden.

Härutöver inkluderades den interaktiva installationen ”Lek det du inte vet” av Anna Lebisch från Landskapslaget i projektet, som hade en egen budget om 700 000 via aktuellt stadsbyggnadsprojekt. Medlen innefattas inte i redovisning av total projektomsättning. Uppdraget utlystes och upphandlades via Nacka KreatörsPool och färdigställdes under festivaltiden.

Konstverken har olika livslängd beroende på om platsen eller fastigheten skall förändras eller rivas. Vissa byggnader, såsom Nacka ishall, skall rivas inom några år, och då försvinner också konstverket. Några (Landskapslaget och Videokaffe enligt ovan) är flyttbara och kommer byta plats när de p.g.a. byggnation inte längre kan stå där de gör nu.

Bild: Den polska konstnärinnan Natalia Raks konstverk "Light of mine" på Kyrkans hus i Orminge skapade en stor förändring. Det är också Sveriges första muralmålning på utsidan av en kyrklig byggnad. Foto: Ryno Quantz

"8/10. Positiv respons. Stor nyfikenhet. Fantastiskt konstverk."

Henrik Roos, kyrkoherde, Boo församling

Konstnär	Land	Plats	Livslängd
1. Amara Por Dios	Sverige	Garage, Orminge (Brf Edölandet)	10 år
2. Astrid Sylwan	Sverige	Elhus, Finntorp (Nacka Energi)	2-5 år
3. Elina Metso	Sverige	Elhus, Hellasgården (Nacka Energi)	2-10 år
4. Farid Rueda	Mexico	Gavel, Ishallen Ekliden	2-5 år
5. Maya Hayuk	USA	Mur, Henriksdal	+ 10 år
6. Natalia Rak	Polen	Fasad, Kyrkans hus, Orminge	+ 10 år
7. Okuda	Spanien	Fasad, Nacka stadshus	+ 10 år
8. Peter Birk	Danmark	Mur, busstation, Kvarnholmsvägen	+ 10 år
9. Shai Dahan	Sverige	Mur, parkeringsplats, Saltsjöbaden	1-10 år
10. Landskapslaget	Sverige	Plank, Sickla (stadsbyggnadsprojekt)	+ 10 år

6. Aktiviteter

a) Artist Talks

Två stycken Artist Talks med totalt sju av de medverkande konstnärerna genomfördes den 7:e respektive 11:e september på Dieselverkstaden i Sickla. Dessa marknadsfördes på olika media och var helt öppna för allmänheten. Syftet med samtalen var att ge allmänhet och konstnärer en plattform för utbyte där konstnärernas perspektiv och erfarenheter stod i fokus. Ca 50 personer deltog totalt på de publika samtalen. Det var inte obligatoriskt för konstnärerna att medverka då publika samtal inte passar eller fungerar för alla.

b) Guidebuss

Projektet hyrde en större buss med 48 platser och chaufför och erbjöd alla medborgare att åka på en guidad konstrunda. Den 13-15 september körde guidebussen sammanlagt 12 turer på två timmar vardera. Ca 400 personer åkte med guidebussen under aktuell period. Turerna marknadsfördes på olika sociala media och var mycket uppskattade. En del som var undrande eller negativa innan, vände helt åsikt när de upplevt helheten, sett konstverken i verkligheten samt hört konstnärernas tankar bakom verken och syftet med hela projektet.

c) Minibuss

Den 11-12 september hade alla externa partners möjlighet att boka en egen guidad konstrunda med den minibuss projektet hyrde för transporter och marknadsföring under hela festivalperioden. 5 olika partners använde möjligheten och guidades i grupper om upp till 8 personer i två timmar vardera.

d) Megamålning på Dieselverkstaden

Dieselverkstaden arrangerade en kurs i ”Megamålning” som riktades sig till barn och unga i åldern 11-13 år, som snabbt blev fullsatt. Kursen hade 12 platser.

e) **Oväntade möten och nya relationer**

I samband med festivalen anordnade byggaktören SSM ett event där de bjöd in till en utomhusbio till platsen där deras konstnär STFI från Chile målade. Syftet var att uppmärksamma festivalen, konstnären, konstverket och visa de framtidsplaner som finns för platsen, där skapandet av det gemensamma vardagsrummet och en trygg mötesplats är en viktig del.

För att människor skulle ha möjlighet att ta en paus och sitta ned och beskåda målningen som växte fram byggde SSM även en provisorisk läktare mitt emot byggnaden som målades. Tanken var att förbipasserande skulle kunna ta en liten paus och reflektera kring offentlig konst och gemenskap. Under veckan var det många, både barn, hela förskoleklasser och vuxna som stannade till. Förutom att SSM själva uppnådde detta formulerade delmål, skapades även bättre relationer mellan de personer och företag som huserar i själva byggnaden idag. De som vanligtvis möts i korridorer och trapphus, fick en naturlig mötesplats utomhus och möjlighet att prata över en kopp kaffe eller te på läktaren.

Ytterligare engagemang i och med deltagandet var att uppmärksamma de organisationer som finns på plats. Tjejkompaniet anordnade danskväll, öppet hus och målarverkstad under dagarna. Wall Street Nacka gav med andra ord flera ringar på vattnet.

”8/10. Det blev en plats för gemenskap, att mötas för att se konstnären måla och prata kring målningens framväxt.”

Caroline Sjölund, marknadskommunikatör, SSM

f) **Interaktion mellan förskolebarn och konstnärer / Condorens förskolor**

Condorens förskolor som ligger i Järla engagerade genom ateljéristan Mimmi Adolfsson 90 barn i åldrarna 3-5 år i ett samspel med de två konstnärer som målade i närheten – BK Foxx från New York som målade på Järla Sporthall inspirerad av Ronja Rövardotter, och STFI från Chile som målade på Elverkshuset (SSM) inspirerad av den lokala platsens människor och natur.

Mimmi säger att det bästa med samspelet var att barnen och deras familjer fick vara delaktiga i en förändring som skett i deras närområde. Det skapade ytor för samtal om konst och barnens upplevelser i närvaro av en konstnärs kreativa process. Konstnärerna var välkomnande och bemötte barn och pedagoger med glädje. Samspelet gav barnen en upplevelse av hur världen (Chile och USA) kom dem nära. Barnen målade också själva muralmålningar och teckningar sida vid sida med konstnärerna. När STFI målade en lila fågel, så gjorde barnen också det etc.

Att hjälpa förskolor och skolor med kontaktuppgifter så att de kan delta är en lärdom framåt för att inkludera fler. Att bjuda in familjer som finns i närområdet där en målning ska uppföras till att skapa tillsammans som en spegling av det som händer, och berätta för de partners som deltar hur viktigt och utvecklande det är att barn är medskapare i samhället, är ytterligare lärdomar.

Bild: Condorens förskolebarn beundrar och inspekterar BK Foxx arbete på Järla Sporthall för att strax därpå själva skapa egna muralmålningar sida vid sida med konstnären. Foto: Mimmi Adolfsson

Condorens interagerande skedde på eget initiativ och genererade positiv uppmärksamhet hela vägen till Childrens Museum of Art i New York. Uppmärksamheten rörde både Condorens arbete generellt med att ge barnen en röst i samhällsutvecklingen i linje med FNs barnkonvention, och Wall Street Nacka mer specifikt. Det verkar medvetet arrangerat med alla kopplingar, men det var det inte. De vackraste platserna uppstår kanske inte där de planeras i förväg, utan där det finns plats för dem att breda ut sig.

”Att vara delaktiga i Wall Street Nacka har stärkt vår övertygelse om att vi är på rätt väg och att vi ska fortsätta på den vägen vi valt i vår hållbarhetsstrategi.”

Mimmi Adolfsson, ateljérista Condorens förskolor

7. Kommunikationsinsatser

Nedan redovisade insatser omfattar inte information om övergripande strategi för kommunikation eller hantering av press- och media.

a) Minimuraler

Tre konstnärer fick på försommaren (maj/juni 2019) i uppdrag att göra ett par stycken minimuraler var (ca 50 x 50 cm) på olika platser runt om i Nacka. Syftet var att uppmärksamma festivalens ankomst, att skapa en ”snackis” genom dessa ”teasers” på vad som komma skulle. En del tycker i efterhand att minimuralerna är de bästa målningarna av alla. Konstnärerna ersattes med ett arvode på SEK 10 000 exkl moms var för sin insats som tog 1-2 dagar i anspråk. Konstnärerna var Henrietta Kozica, Tim Timmey och Julia Rio – alla från Sverige. De uppmuntrades att inkludera tankar om platsens själ i sitt arbete. Julia Rio medverkade också med en muralmålning i större format under själva festivalen.

b) Banderoller

För att uppmärksamma festivalen placerades 2 x 3 meter starkt rosa banderoller upp på de fastigheter och platser som utvalts som platser för muralmålningar eller skulpturer. Syftet var att uppmärksamma den kommande festivalen samt göra det enkelt för boende och besökare att få koll på vilka platser som skulle ingå. Banderollerna syntes på långt håll och spred information.

c) Minibuss med stor pensel och färgburk

Projektet hyrde en minibuss med 9 platser under hela festivalperioden. Kreatören Håkan Sanchis med ateljé i Älta fick i uppdrag att tillverka en 3 meter hög sprayburk och dito pensel som fästes på taket till minibussen. Minibussen hade i som praktiskt syfte att transportera färg, mat, konstnärer och assistenter runt om i Nacka. Den rullade flera timmar varje dag och fungerade därmed också som festivalsymbol, marknadsföring och informationsförmedlare. Bussen spred också mycket glädje bland såväl barn som unga.

”Vi såg en buss med en jättestor pensel och sprayburk på idag när vi var och handlade. Så bra! Vi skrattade högt!”

Pappa med barn 5 & 8 år

d) Instagram

Instagramkontot WallStreetNacka har används för att sprida information om deltagande konstnärer och deras verk samt tillgängliggöra bilder på de nya konstverken. I skrivande stund har kontot 1191 följare med en genomsnittlig räckvidd på 1300 ”views” och 240 ”likes” per inlägg. De flesta av de medverkande konstnärerna har lagt upp bilder från sin insats i Wall Street Nacka på sina respektive sociala kanaler vilket också skapat spridning internationellt. Avseende kommunikation är detta såklart inte det viktigaste, men heller inte oväsentligt. Exempelvis har Okuda nära 300 000 följare och inläggen från Wall Street Nacka genererade 6 000 ”likes” med okänt antal ”views”. Farid Ruedas inlägg genererade över 10 000 ”likes”. Liknande gäller övriga konstnärer, inklusive mängder av kommentarer som delats över världen.

e) Nacka Kommuns Facebook

Vi har nått ut i större utsträckning än våra typiska inlägg och framför allt haft fler som kommenterat och delat inläggen. Exempelvis inlägget om guidade bussurer, som nått ut till närmare 16 000 personer och har över 3000 interaktioner (kommentarer, delningar, reaktioner, länkklick och klick för att läsa hela inlägget; varav ”läs mer” har klickats på över 2000 gånger). Vi har drygt 8600 personer som gillar kommunens Facebooksida, ett typiskt inlägg brukar nå cirka 4000 personer och har runt 300 interaktioner.

Vad som även är intressant är att det går att se ett skifte i tonen på kommentarerna från början av månaden. Det är ett större skifte där många gått från att vara lite frågande till hur resultatet kommer bli till att tycka att målningarna är väldigt fina.

f) Festivaltidning

En tidning i A4 format – Wall Street Magazine - på totalt 56 sidor producerades i syfte att visa fram en helhetsbild av hur Nacka arbetar med konst i samhällsutvecklingen samt framför allt lyfta fram konstnärernas olika konstnärskap och deras syn på uppdraget i Wall Street Nacka. Alla partners fick också komma till tals med sina perspektiv. Tidningen placerades dels ut på bibliotek och liknande ställen samt fungerade även som pedagogiskt underlag och stöd vid de guidade bussurerna. Alla som åkte turen fick en tidning att titta i, där alla platser för konstverken fanns på bild så som de såg ut innan konstverket var på plats som referens.

Festivaltidningen trycktes i 700 fysiska exemplar, och finns också i digitalt format.

g) Websidor

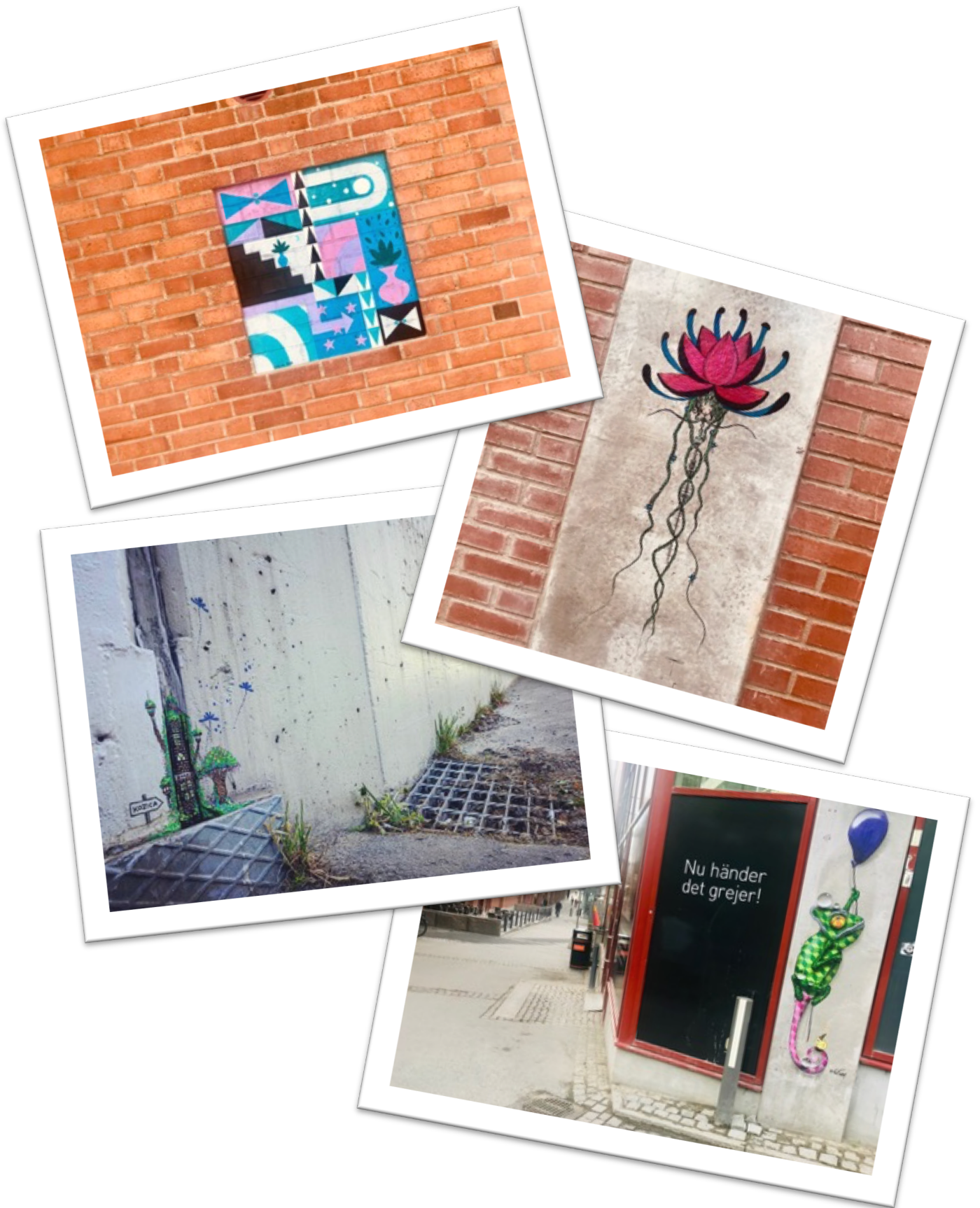
Sidan för Wall Street Nacka på www.nacka.se har haft motsvarande 6 000 unika sidvisningar, vilket gör den till en välbesökt sida på nacka.se under året. Av dessa sidvisningar är endast 255 från interna/anställda, resterande besök är från externa besökare. I genomsnitt tillbringade besökaren 3 minuter på sidan. Det är en bra siffra, som visar att besökaren tillbringat tid med att ta till sig innehållet på sidan.

Produktion av festivalens websida www.wallstreetnacka.com utfördes av en genom Nacka KreatörsPool upphandlad kommunikationsbyrå till en kostnad av SEK 65 000. Besöksfrekvens saknas.

h) Festivaltröjor

Projektet tog fram t-shirts och luvtröjor i grå respektive rosa och röd färg med festivalens logotyp. Alla plagg var ECO-märkta.

Minimuraler visade vägen till festivalen. Överst minimural av Julia Rio.
De två mittersta av Henrietta Kozica. Längst ner av Tim Timmey.

Foto: Henrietta Kozica och Fredrika Friberg

8. Unga ambassadörer

Nio ungdomar i åldern 16-18 år fick möjligheten att sommarjobba med Wall Street Nacka under tre sommarveckor (v 25-27). För dem innebar projektet att delta i förberedande arbete med möjlighet att medverka som volontär och ambassadör under själva festivalen. Sommarjobbarnas uppdrag var främst att arbeta med att hitta ”platsens själ”, dvs vaska fram karaktären och identiteten för de platser där det skulle skapas konstverk, och utforska vad boende och andra aktörer önskar för typ av konst. Arbetet handlade också om att sprida information om den kommande festivalen via olika sociala media.

a) Digital enkätundersökning

Sommarjobbarna tog fram en digital enkätundersökning som delades på Nackas olika sociala media och som fanns tillgänglig på festivalens egen websida wallstreetnacka.com där vem som helst hade fri möjlighet att bidra med sina perspektiv. Ca 350 personer svarade på enkäten och gav mängder av olika förslag. Några udda såsom ”Christer Fuglesang och något med rymden” medans förslag som handlade om färg och natur var mest vanligt. Hälften av förslagen rörde Sickla och Orminge och kom från människor som rör sig där varje dag. Exemplet Orminge visar fram en bild som kombinerar upplevelsen ”Trist” (53%) och ”Kärlek” (38%) för samma plats.

b) Fotarbete

Sommarjobbarna arbetade i team och stod vid flera tillfällen på plats på alla de olika ställen där det skulle bli ett konstverk. De pratade med förbipasseranden, ställde frågor vad de önskar för konst med referensbilder att titta på i en pärm. De spred information via flygblad, där information om festivalens websida samt enkätundersökningen fanns tydligt beskriven. Totalt runt 1000 flygblad delades ut, och över 500 personer tillfrågades om perspektiv på ”sin” plats.

”Mer kreativt och mycket mer frihet än jag är van vid från skolan. I början var det svårt och förvirrande, sen när jag lärt mig blev det jätteroligt. Det är ju mycket mer utvecklande och mycket roligare att få hitta på själv och inte vara så styrd.”

Ungdom 18 år

c) Film

Sommarjobbarna summerade resultatet från digital undersökning (a) och fotarbete (b) i korta filmer som varje konstnär fick som input i sitt skissarbete.

d) Tilläggsuppdrag

Två av sommarjobbarna har gjort tilläggsuppdrag efter sommarjobsperiodens slut. Ett uppdrag handlade om att ta fram flyers för de olika konstnärerna för användning på sociala media, och ett annat om att sprida information och bemöta enklare kommentarer i sociala media.

Sommarjobbarna mycket nöjda över möjligheten att fått arbeta med Wall Street Nacka, och projektet är lika nöjt över deras arbetsinsats. Några medverkade frivilligt som lärlingar och assistenter under produktionen i samspel med den operativa projektledningen.

9. Medskapande

Samtliga partners har direkt kontakt med nackaborna via nutida och framtida hyresgäster och bostadsköpare. De vet vad deras kundgrupp önskar, vill ha och behöver. Varje partner presenterades minst tre alternativa konstnärer att välja mellan. Tidigare arbeten användes som referens och underlag för dialog. Den utvalda konstnären tog baserat på festivalens gemensamma riktlinjer fram skissförslag.

I fallen med Kyrkans hus och Brf Edölandet i Orminge blev den medskapande processen mer nära och direkt. Församlingsbor och boende i föreningen hade mer direkt dialog med konstnär och produktion, om vi jämför med t ex muren vid Henriksdalsberget där konstnären arbetade mer avskilt. Dock skall alla de nära dialoger med passerande medborgare och näraliggande verksamheter som förekommit uppmärksammas. Värdet i dialogerna på längre sikt är stort.

- Condorens förskolor engagerade 90 barn med familjer.
- På festivalens egen hemsida var/är det möjligt att ge förslag på platser och konstnärer för en eventuell kommande festival ”Önskelista 2021”. Ett 30-tal förslag har kommit in.
- Flera konstnärer samspelade och verkade som medskapande assistenter för varandra, som förutom kompetenshöjning gav utökade nätverk, breddade perspektiv och fördjupade relationer. I förlängningen öppnar dessa samarbeten mellan konstnärer från Sverige och övriga världen upp arbetsmarknaden till en global nivå. Nästa gång står en svensk konstnär och målar utomlands. Nästa gång målas en berättelse om Nacka i Santiago.
- 9 sommarjobbare bidrog med perspektiv i processen genom dialoger i analogt och digitalt format med över 1 500 nackabor och besökare.
- Medborgare och bostadsrättsföreningar i Nacka har efter festivalen hört av sig och vill göra muralmålningar på egna fastigheter som de vill och kan bekosta själva. Vi kommer få se fler muralmålningar växa fram i Nacka framöver baserat på dessa privata initiativ.

Projektet hade högre ambition avseende medskapande avseende inkludering av medborgare för val av platser och konstnärer och innehåll, än vad utfallet blev. Dock har projektet lutat sig mot den mångåriga erfarenhet av medskapande projekt som genomförts inom ramen för kommunens arbetsätt Konsten att skapa stad, där temaparken Lilla Kvarnholmen är ett exempel. Vi vet att nackaborna uppskattar när gestaltade livsmiljöer tar hänsyn till historien och till de värden och kvaliteter som finns på platsen – det projektet kallat platsens själ.

Inför en eventuell nästa gatukonstfestival finns goda möjligheter att höja nivån på medskapandet till exempel genom att:

- Ha en mycket längre framförhållning. Tid var den stora bristvaran för årets utfall.
- Arbeta med lokala ambassadörer som kan fungera som kontaktyta mellan projektet och medborgare, och som kan samla förslag på platser och konstnärer från boende samt administrera information och se till att den når fram till berörda.
- Förbättra möjligheterna att medskapa och tycka till via digitala plattformar.

10. Kvalitetssäkring

a) DNA kod

Wall Street Nacka var Stockholmsregionens första muralmålningfestival. Det finns anledningar till att det inte genomförts någon tidigare. Det har sannolikt funnits rädslor för att en sådan skulle kunna leda till ökat klotter och skadegörelse. För att säkerställa kvalitet, stabilitet och tydlighet i syfte att skapa det lugn som krävdes för att kunna ta interna beslut skapades en program-kod som stod för den DNA som skulle styra innehållet i arbetet med festivalen. Programkoden fungerade således som del av ett internt beslutsunderlag, och som del av det underlag som togs fram i upphandlingen av operativ projektledning. Koden var projektavgränsad.

”No, no one told me what to do.”

Konstnär Nelson Cekis intervjuad av SVT Stockholm

Konstnärerna i Wall Street Nacka tog inte del av eller styrdes av DNA-koden, även om den delvis påverkat riktningen på festivalen. I praktiken kom det för konstnärernas del att handla om avgränsning mot graffiti, dvs mot text och siffror. Ordet graffiti kommer från grekiskans ”graphein” som betyder ”skriva”. Wall Street Nacka var inte en graffiti-festival.

b) Platsens själ

Erfarenheten av tidigare arbeten och projekt inom Konsten att skapa stad, där Wall Street Nacka är ett av många, vet vi att värnandet om platsens själ är något nackaborna uppskattar. Konstnärerna blev därför ombudda att på något sätt ta inspiration i platsens själ och ta hänsyn till de värden och kvaliteter som platsen representerar. Några tog hänsyn till vilken byggnad de målade på och vilka människor som rör sig på platsen, andra tänkte mer på Nacka i stort eller på Sverige som land. Projektledningen påverkade inte konstnärens infallsvinkel.

WD/Wild Drawing från Indonesien/Grekland lyfte exempelvis det faktum att Nacka omges av vatten och målade en grekisk Naiad, som i grekisk mytologi är en slags kvinnligt väsen som härskar över sjöar, bäckar, fontäner, källor och strömmar och andra samlingar av friskt vatten. Målningen som är gjord på Nacka Energis elbyggnad, visar hur Naiaden återhämtar sig och laddar kraft i en futuristisk energikub.

Maya Hayuk från New York tolkade uppdraget på ett annat sätt, och menar att det är en sak att göra research om en plats i förväg, men att det är först när hon är närvarande själv som hon får fatt på den djupare och verkliga känslan. Mayas målning har kritiserats hårt av närboende för att inte pricka in platsens själ, och digitala omröstningar drivna av medborgare har lyft önskan om en vägg med växter istället för målningen. Många lyfter också målningen som ett fantastiskt tillskott. Väggen har under många år varit utsatt för klotter, och sedan genomförandet av muralmålningen av Maya har det klottrats ovanpå målningen vid ett flertal tillfällen. Detta har orsakat skador på verket som både varit dyrt och tidsödande, och kommunen arbetar för en lösning

”Ultimately the soul of the painting comes from the love of all of those involved, whether active or passive, in the process.”

Konstnär Maya Hayuk, Henriksdalsmuren

c) Ledord

På samma sätt som DNA-koden fungerade sammanhållande internt, skapade platsens själ och ledorden en sammanhållande länk mellan konstnärer, kommun och partners – ett vanligt, viktigt och naturligt verktyg när många människor skall arbeta under samma paraply mot samma mål.

Ledorden var: Mästerligt, Modigt, Innerligt, Hoppfullt. Dessa ord hade ingen mer beskrivning, utan var just 4 ord. Alla medverkande konstnärer och partners har på något sätt förhållit sig till dessa ord.

d) Partners perspektiv

Sammantaget är partners nöjda över medverkan. Snittbetyget landar på 7,5 av 10 för helhetsupplevelsen, vilket får anses som mycket bra betyg för första gången. Några tråkiga efterspel med klotter mm drog ner betyget som annars hade hamnat högre.

Vi ser en viss skillnad i hur externa finansierande partners upplevde medverkan i sin helhet, där tidigare erfarenhet av samarbete med konst och kultursektorn ökar nöjdheten. Det beror också på en bristande kapacitet främst avseende tid från projektets sida, att handleda och samordna insatser på ett tillräckligt inkluderande och tillfredsställande sätt för dem som behövde det.

”Magiskt, kunde inte varit bättre! 10/10 poäng alla fronter.”

Partner

”6/10. Vi fick inte så mycket utväxling internt av projektet. Det hade varit kul med mer aktiviteter på bolaget. Jag tror att om ni har en tydligare idé och process för vad man kan göra i den mottagande organisationen, så blir det en bättre upplevelse.”

Partner

Samtliga externa partners valde att vara med i projektet på frivillig grund med ett gemensamt uttalat intresse att bidra till ett vackrare, tryggare Nacka och ett bättre samhälle för alla.

Utvärderingen visar en tydlig röd tråd som berättar om en önskan att fördjupa och utöka dialogen, förståelsen och samspelet med konstvärlden och vidare utforska konstens kraft.

Utvärderingen och processen visar också det stora värdet i de gemensamma riktlinjerna, som framförallt initialt hade en lugnade effekt, och där arbetet med platsens själ och ledorden visat sig mycket lyckat för sammanhållning och engagemang över tid.

Foto: Fredrika Friberg

Det globala konstkollektivet Videokaffe bidrog med den interaktiva skulpturen "Joshua Tree" som de säger är ett "People-tree-communication-training-device". Om du sjunger för trädet, svarar det med ett ljusspel i sina "trädkronor" som avspeglar tonläge, hastighet mm i din sång. För NCC, Storstaden och Sveafastigheter som finansierade verket, var hållbarhet en viktig värdering som påverkade materialval och livslängd. Det kan flyttas när det ska byggas på platsen.

"7,5/10. En möjlighet att dela erfarenheter med varandra, både inom samt utanför "branschen", samt få nya perspektiv och inspiration."

Louise Schenholm, affärschef, NCC

"8/10. Kul att få se alla fina målningar och den debatt som varit.

Offentlig konst genererar alltid diskussion."

Viktor Gärde, projektchef, Sveafastigheter Bostad

Foto: Ryno Quantz

IKANO Bostads garage i Danvikstull har tidigare blivit framröstat som ”Nackas fulaste byggnad” Av den anledningen var det extra roligt att byggnaden var med i projektet. I händerna på den Chilenska konstnären Nelson Cekis, förlorade byggnaden den inte så smickrande titeln.

” 8/10. Jag hade svårt att tro att vårt objekt skulle bli så fint som det verkligen blev.

Jag tar med mig framåt att konst liksom bostadsutveckling har både påverkan och stor genomslagskraft på samhället.

Joakim Lindholm, projektutvecklare, IKANO Bostad

NOTE: Nackas ledande politiker uppmuntrar samarbete med det lokala näringslivet. Det finns en glädje och stolthet över att modet att våga gå först, utforska och ta fram nya sätt att samarbeta över olika branscher och organisationer. Nackas erfarenhet är att nära samarbete med näringslivet skapar lokal förankring, trovärdighet och en bättre ekonomisk stabilitet vid genomförande av olika insatser. Det är genom inkludering, öppenhet och mångfald vi kan växa tillsammans. Nacka ska vara bäst på att vara kommun. Det förhållningssättet gäller alla områden, även kulturpolitik.

Foto: Ryno Quantz

Wallenstam samarbetade med Jarus från Kanada

Jarus pratade med förbipasserande besökare i alla åldrar - som uppskattade målningen, inte minst barnen. Några var tveksamma i början, men blev positiva sen när dom såg hur det blev. Bildläraren från skolan tog med sina klasser till tunneln när Jarus målade och eleverna fick hjälpa honom att måla. Boende i Wallenstams befintliga bestånd närmast tunneln, tyckte att initiativet var jättebra och att målningen blev superfön, och hoppas tunneln bredvid blir målad nästa gång Wall Street Nacka arrangeras. Wallenstam säger att det bästa med medverkan var att de genom projektet har kunnat tillföra något positivt till Ältas invånare och att uppskattningen blev stor från skolan som ligger intill tunneln.

”7/10. Det var bra för oss att höra hans tankar om motivet.”

Ebba Lundborg, marknadskommunikatör, Wallenstam

e) Konstnärernas perspektiv

Sammantaget är konstnärerna mycket nöjda med deltagande. De är mycket stolta över sin prestation, och glada för återkopplingen och de uppmuntrande samtalen från närboende och förbipasserande. Någon tycker att ribban borde höjas både konstnärligt och intellektuellt, men säger samtidigt att konstverken har gjort Nacka rikare på alla sätt, att många bortglömda och dystra platser har fått nytt liv.

”9/10. It only could have been better with a smooth wall but the experience was exceptional, loved interacting with the community.”

Emmanuel Jarus, konstnär, Kanada

Foto: Ryno Quantz

Konstnären Shai Dahan målade "Horses of Nacka" på muren vid parkeringsplatsen i Saltsjöbaden. För den som är intresserad av innovationshistoria blir det en extra twist på detta verk. Innan bilarna fanns, och människor fick frågan vad nästa transportfordon skulle kunna vara, blev svaret "Snabbare hästar".

Shai, som även projektlett Borås gatukonstfestival "No Limit" ger några förbättringsförslag:

- Det var väldigt många människor som stannade och frågade om jag hade tillstånd att måla och vilket sammanhang detta gällde. Det vore bra med mer information och kommunikation på plats så människor enkelt kan få svar på sina frågor, läsa om sammanhanget och hitta till alla andra muralmålningar som görs samtidigt.
- Jag önskar att någon från kommunen hade varit på plats en del av tiden för att prata med närboende och kanske göra någon undersökning av deras upplevelse. Jag noterade att 99% av alla besökare var väldigt, väldigt glada. Det hade varit bra om ni hade dokumenterat återkopplingen, då det var förvånande att se att så många var så väldigt glada.

*"10/10 is my grade. I was treated very well from the beginning.
I was well taken care of and I was very happy."*

Shai Dahan, konstnär, Sverige

NOTE: Mer att läsa om konstnärernas tankar och perspektiv finns i Wall Street Magazine, som finns i såväl fysisk som digital tappning. Länk finns på www.wallstreetnacka.com

Det globala konstnärskollektivet Videokaffe, som fått sitt namn från att dess medlemmar finns över hela världen, och de träffas framför datorn med en kaffe och diskuterar olika idéer som de sedan genomför på olika fysiska platser.

“We are so pleased with our Joshua Tree and to have been part of Wall Street Nacka 2019! To have our Joshua tree planted in front of the Nacka Town hall is a great honor for us! We found our experience working with you and the city to be very professional and we enjoyed it a lot, thank you! We are really impressed by the Nacka community and the great change and challenge that it is undergoing. While installing we had many interesting conversations with people from the Nacka community. Holly and I had a chance to take the bus tour and see most of the artwork. It was bold, decisive, daring, and a powerful charge lead by art. Congratulation!”

“9/10 The best was getting to meet and speak with members of the Nacka community and our corporate backers during the build.”

Sebastian Ziegler & Mark Andreas, Videokaffe

Atrium Ljungberg samarbetade med de lokalt förankrade konstnärerna Holem och Ida-Maria som i samspel förvandlade en grå betongbro i Sickla. Foto: Ryno Quantz

“10/10 Could not have been better. Everyone was very professional and kind. You were available, a good listener, and always finding a good idea or solution.”

Holem, konstnär, Sverige

NOTE: Det rena konstnärsvodet låg i snitt på ca 55 000, och avgjordes främst beroende på storlek på vägg. Härutöver fick konstnärerna resa, boende, material, maskiner, assistenter mm betalat. Trots att den operativa projektledningen och kommunikation redan var finansierat, hamnade konstnärsvodena något lägre än förväntat, och många hade velat ha mer betalt.

11. Konstnärlig kvalitet & frihet

Wall Street Nacka bidrog till att lyfta frågan om konstnärlig kvalitet, konstens roll i samhällsutvecklingen och konstnärlig frihet på nationell nivå. En hel del viktiga fakta och perspektiv har saknats i debatten.

Wall Street Nacka handlade om beställningskonst. Beställningskonsten finns idag t ex i våra många tunnelbanestationer och på andra offentliga platser där den beställda konsten ofta föregåtts av en tävling. Självklart är beställningskonst inte helt fri. Att en anlita konstnär tolkar ett uppdrag utifrån sitt eget konstnärliga uttryckssätt, efter det att uppdragsgivaren godkänt skisserna, är också självklart. För den helt fria konsten finns idag arenor såsom konstgallerier och museum där besökaren själv kan välja att ta del av konsten, eller avstå.

Nacka kommuns och partners rätt att förgylla sina offentliga väggar och miljöer i Nacka kritiserades, liksom rätten att som uppdragsgivare vara med och påverka uppdragets innehåll. Friheten för en uppdragstagare att tacka ja eller nej till uppdrag, har inte belysts lika frekvent. Få eller inga kritiker har lyssnat till hur konstnärerna själva upplevde festivalen. Själva konstverken och dess kvaliteter har knappt lyfts fram alls.

Om konstutställningar ska ge effekt, behöver de fungera i mötet med publiken. I det här projektet stod Nackabon i centrum, och var och är dess viktigaste publik. Med det sagt är kvalitet inget statiskt, och konstnärlig förnyelse bygger ofta på att nyskapande konstnärer bryter mot rådande kvalitetsuppfattningar. Nackabon är naturligtvis inte heller varken statisk eller homogen.

Projektets utmaning var att mäkla mellan mängder av olika perspektiv, intressen och verklighetsuppfattningar och hitta en jämkning för bästa möjliga kvalitativa helhet, för att på så sätt också bereda mark för vidare utveckling. Nackabon är generellt positiv till de nya verk som tillkom under Wall Street Nacka, och i den meningen har projektet lyckats väl med att uppnå en god och hög upplevd konstnärlig kvalitet.

Foto: Ryno Quantz

a) Föregångaren

Arbetet med utvecklingen av konsten i stadsutvecklingen drivs i Nacka enligt principerna för att leda utveckling i komplexitet. Där är ”testa i liten skala” en viktig del. Liten skala, liten risk.

Hösten 2018 genomförde Nacka ett konstprojekt som handlade om att visualisera var de kommande T-bane-entréerna för den nya tunnelbanan ska ligga. Tre konstverk producerades, varav muralmålningen ”Ta plats” av de brasilianska muralmålarna Tiago Valdi och Liam Bononi var ett. Det finansierades av Nacka kommun, gav mersmak och krattade mark för Wall Street Nacka 2019. Verket ”Ta plats” har provocerat genom sin icke provocerande gestaltning, och granskades av media under festivalen 2019 där den bl.a. sades innehålla en företagslogotyp.

b) Några förtydliganden

- De enda ”logotyper” som finns representerade på konstverken, är konstnärernas egna signaturer. På konstverket som Atrium Ljungberg finansierade i Sickla, finns fem signaturer.
- Tunnelbanans T är en kollektiv symbol för regional kollektivtrafik, inte en företagslogotyp.
- Samtliga företag som samspelat i ovan nämnda konstprojekt består av engagerade och dedikerade vanliga människor som gärna vill bidra till ett bättre samhälle.
- Alla samarbeten är processer. En partner som aldrig förut varit med i en konstprocess är av naturliga skäl osäker, även om det finns nyfikenhet och öppenhet. Att ett företags logotyp på något sätt skall finnas med i slutresultatets totala helhet, t ex på en förklarande skylt i anslutning till konstverket, är enligt projektets mening en rimlig begäran.

Foto: Ryno Quantz

c) Tolkningar och referenser

Konstens kraft är stor. Både bilder och ord kan skapa vilka berättelser som helst mot bakgrund av sammanhanget de används i. Kvalitetsbegreppet omfattar bland annat hantverksskicklighet, och är också en fråga om tolkning och referensramar.

Konstverket "Let your feelings out" av den amerikanska konstnärinnan BK Foxx på Järla Sporthall är enligt hennes egna utsago inspirerad dels av Ronja Rövardotters vårskriget - ett glädjens skrik över livets oändliga möjligheter. BK Foxx ser och lyfter också en annan sida:

"I have noticed that everyone and everything in Sweden appears very "nice". But under the surface all of this hidden stuff, of course, exists. You have to break this barrier of "nice" in people to get at some of the humor and warmth and devilishness and humanity underneath. I would like to encourage the expression of strong feeling as an exercise to break that barrier in ourselves occasionally. I think Järla Sporthall is a good place for it - a place where kids come to play sports against others and get their energy out."

BK Foxx har prickat mästerligt precis på denna balanslinje mellan olika tolkningsmöjligheter. Hur vi ser verket säger något om oss själva. Hur BK Foxx i sin tur upplever Sverige, är givetvis också präglad av hennes personliga referenser. En del medborgare har kritiserat verket och tycker det är olämpligt att deras barn möts av ett skrikande ansikte när de ska idrotta, medan etablerade konstkritiker lyfter verket som ett av de med högst konstnärlig kvalitet.

"You have to break this barrier of "nice" in people to get at some of the humor and warmth and devilishness and humanity underneath."

Astrid Sylwan och Jonas Kellberg, vd Nacka Energi, diskuterar. Foto: Ryno Quantz

Verket ”Glöden, skuggorna, strömmarna och allt ljus” av den lokalt baserade konstnärinnan Astrid Sylwan förvandlade det lilla gråa elhuset i Finntorp. Nacka kommun finansierade verket och skrev ett avtal med Nacka energi om hyra av fasaden som en bra och nödvändig lösning på fördelning av ägande och ansvar.

”Jag har hämtat inspiration från formen av en isolator. En vacker form som passar mitt bildspråk och som kopplar samman måleriet och platsen.”

Astrid Sylwan, Sverige

d) Utomstående röst / Mårten Castenfors, chef Liljevalchs konsthall:

”Det finns några konstverk som sticker ut lite extra. Nelsons Cekis grönskande parkeringshus vid Danvikstull är ett intelligent måleriskt exempel på hur man kan trola in en brutal betongkonstruktion i angränsande natur. Även Astrid Sylvans mer abstrakta lilla elstation kan återkallas eftersom det markerar en helt annan konstnärlig ådra långt bortom gatukonstens upptrampade stig. Natalia Raks fasad i Orminge Centrum kan också framhållas som ett gott exempel på en konstnär som lyssnat in platsens historia och funktion – i detta fall en mycket symbolisk och, får man anta, populär monumental gestaltning vid entrén till kyrkan. För den som vill ha riktigt drag under skosulan finns naturligtvis BK Foxx som på Järsla sporthall gjort ett sportsligt skri väl synligt över neijden. Projektet lyfter så via sin mångfald.”

”..en helt annan konstnärlig ådra långt bortom gatukonstens upptrampade stig.”

Kashink från Paris förvandlade ett pumphus för Nacka Vatten och Avfall (NVOA). Foto: Ryno Quantz

e) Ägande och styrning

En del av kritiken hämtade kraft i en osäkerhet och otydlighet kring vem som egentligen äger det offentliga rummet. Rätten att skapa och uttrycka sig konstnärligt är en mänsklig rättighet, men kan inte appliceras på det offentliga rummet utan tillåtelse och godkännande av ägaren.

Tre av målningarna har efter färdigställandet blivit utsatta för klotter – muren under Henriksdalberget, pumphuset och tunneln i Älta. Muren och pumphuset är sedan tidigare kända plats för klotter, vilket innebär att de har sanerats och därmed även skyddat mot klotter med en vaxprodukt under många år. Inför uppförandet av en ny målningen ska underlaget tvättas så att färgen fäster ordentligt. Förberedande tvättning har troligen inte skett ordentligt, vilket orsakat dyra omkostnader för ägarna NVOA och kommunen. Andra faktorer som att muren är porös efter år av sanering, eller att den färg som används inte klarar att fästa ordentligt på väggen finns.

Framåt är det intressant för projektet med öppna dialoger kring ägandet och utvecklingen av våra gemensamma offentliga rum. Vilka berättelser vill vi ha runt omkring oss, och varför?

Projektet kan säkerställa att Nackas politik hållit sig på armlängds avstånd. Nackas politik har stöttat Wall Street Nacka, gett möjligheter för Stockholmregionens första muralmålningfestival.

NOTE: Med klotter avses här olagliga ingrepp på någon annans egendom.

**f) Utomstående röst / Karolina Kayser grundare OKK arkitekter, styrelseledamot
Färgfabriken, tidigare stadsarkitekt i Stockholm och ledamot Sveriges arkitekter:**

”Det är ett innovativt och modigt av Nacka Kommun att lyfta fram den pågående stadsutvecklingen med en muramålningsfestival. Ett pilotprojekt som i beslutsunderlaget till Kommunfullmäktige klokt beskrivs som en läroprocess för utvärdering inför återkommande fortsättning.

Den offentliga konsten är en del vårt demokratiska samhälle och har en viktig roll, tillsammans med god arkitektur i utveckling av goda stadsmiljöer. Alla bör få möjlighet att uppleva konst i sin närmiljö. Konstsatsningar kan vara identitetsskapande och kan bidra till både uppmärksamhet och kunskap kring den stadsdel, plats eller byggnad som tas i anspråk.

Samtidigt som konst och arkitektur kan sätta en plats på kartan och skapa intresse och trygghet kan man inte förvänta sig att all konst alltid kan uppfylla allas önskemål. Den positiva reaktionen bland allmänhet och samarbetsparterna har kanske något vägts upp av det pressdrev där den ensidigt beskrivna positiva styrningen av konstens motiv satts i skottgluggen. Kritiken pekar på att vad som än görs i det offentliga rummet, bör det ha ett tydligt syfte, att konst inte kan förväntas uppfylla allas önskemål, att urvalsprocessen är viktig och att festivalen inte bör genomföras utan att det finns beredskap att ta hand om den publika debatt som självklart uppstår.

Konst och arkitektur kan inte förväntas behaga alla eller lösa alla problem, många tidigt kritiserade tillfälliga verk har kommit att älskas och permanentas över tid, andra har fått flytta på sig eller bara lämnats åt glömska. Det gemensamma stadsrummet ska kunna vara en friktionsyta där alla inte kan eller måste behagas av allt, det man kan och bör kräva är kvalitet och öppenhet i urvalsprocessen.

Min uppfattning är att för att uppnå den allra bästa konsten och arkitekturen i stadsrummet kan man med fördel arrangera tävlingar för vissa utvalda platser, andra platser kan passa för utbytbara konstverk som byts ut med viss regelbundenhet.

Att Nacka genom Sveriges enda stadskreatör Fredrika Friberg tillsammans med medborgare och näringsliv utvecklade en internationell muralmålningsfestival för att lyfta medvetenheten kring det gemensamma stadsrummet är stort och bra och kan i sin fortsatta verksamhet bli ett förebildligt stadsutvecklingsverktyg för fler.

Intressant vore att utöka festivalen med en serie verk av tillfällig arkitektur. Tillfällig arkitektur har visat sig vara en effektiv och inbjudande metod att pröva nya användningsområden och öka kunskapen kring befintliga platser. Tillfällig arkitektur kan användas som ett laboratorium för innovation i stadsrummet.”

”..att lyfta medvetenheten kring det gemensamma stadsrummet är stort och bra och kan i sin fortsatta verksamhet bli ett förebildligt stadsutvecklingsverktyg för fler.”

Projektorganisation och roller

a) Medborgare

Som i alla kommunala initiativ, insatser och projekt står nutida och framtida nackabor i centrum. Utan medborgare, ingen kommun, ingen kommunal gatukonstfestival.

b) Politik

Baserat på tjänsteskrivelse KFKS 2018/1226 beslutade kommunfullmäktige genomförande av Wall Street Nacka 2019. Alla partier, utom Nackalistan och Sverigedemokraterna, var eniga och stod bakom beslutet. Talespersoner för projektet.

c) Stadskreatören

Initiativtagare. Ledare och sammanhållande av projektet från start i september 2018. Övergripande ansvarig konstnärlig kvalitet. Budgetansvarig projektet i stort inklusive framtagande av affärsmodell. Ansvarig för att få med partners i projektet inklusive budget/ekonomi för respektive konstverk. Ansvar för att identifiera bra platser för konstverken. Ansvar för och förmedling av konstnärer i samspel med operativ projektledning. Idégenerator och genomförare kommunikationsinsatser och aktiviteter. Huvudhandledare sommarjobbare. Talesperson.

d) Partners

12 medfinansierande externa partners och 2 externa samarbetspartners gjorde festivalen möjlig. Talespersoner för projektet.

e) Operativ projektledning

Huvudansvar av förmedling av konstnärer för festivalen i nära dialog med stadskreatören. Ansvar för den direkta kontakten och avtal med alla muralmålare samt för genomförande av konstproduktion - även bygglovshantering, TA-planer mm. Mäklade i kontakten mellan konstnär och partners avseende framtagning av skisser mm. Ordnade även fyra sponsorer av maskiner, mat, boende och material. Viss handledning sommarjobbare.

f) Styrgrupp

Tillsattes i maj 2019 bestående av fastighetsdirektör, näringslivsdirektör och kulturdirektör. Tog två tydliga beslut för projektet, varav ett gällande utökad budget med 150 000, och ett gällande genomförande av muralmålning på muren vid Henriksdalsberget trots överklagande av bygglov.

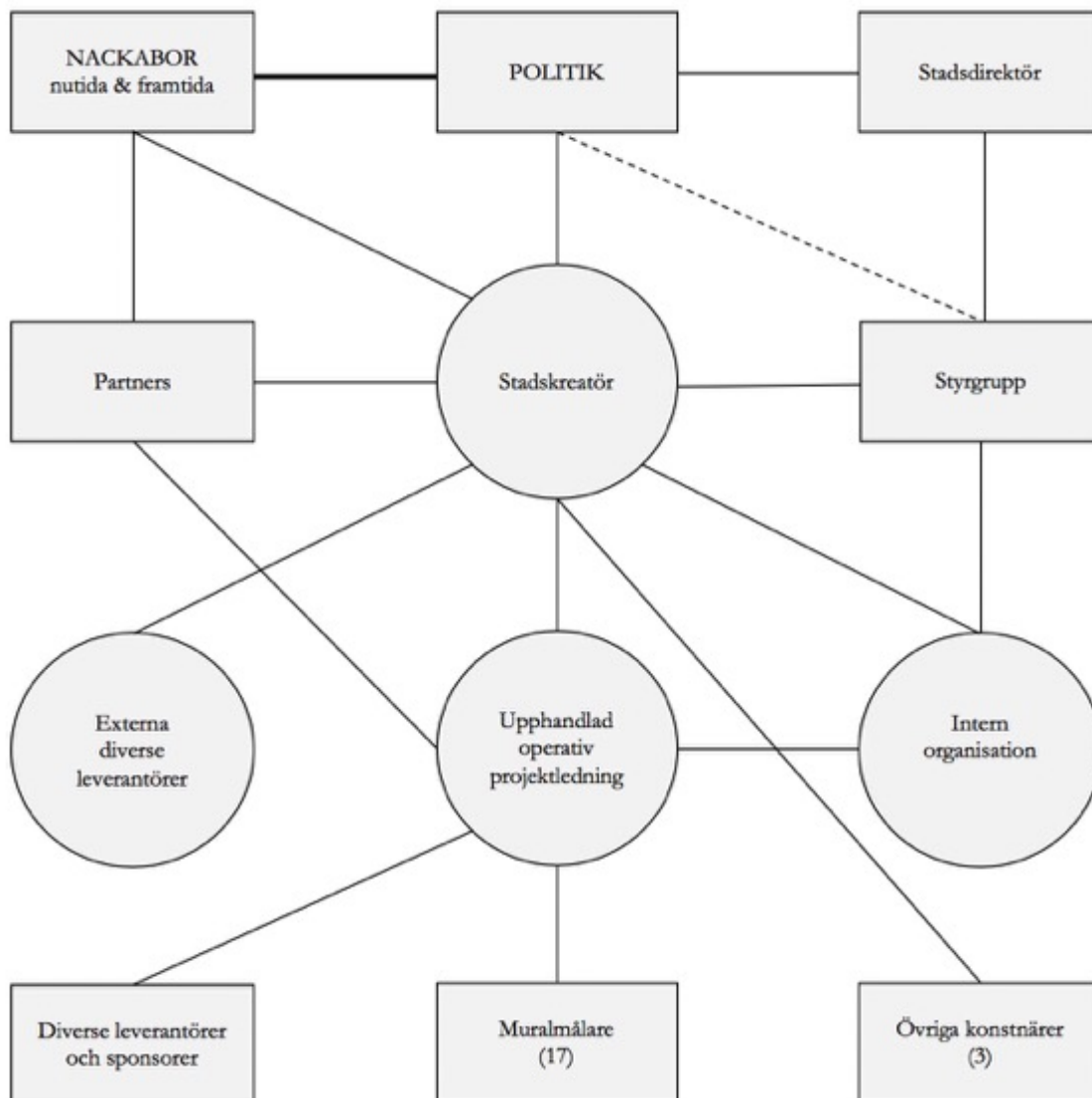
g) Externa leverantörer

Flertalet olika. Viktigast var strategisk kommunikation som hanterades av upphandlad kommunikationsbyrå, som även ansvarade för press- och mediahantering i samspel med kommunikationsenheten.

h) Intern organisation

Berörda var bygglovsenheten, enheten för bygg- och anläggning, kommunikationsenheten, redovisningsenheten, trafikenheten, enheten för drift- och förvaltning, exploateringsenheten, planenheten, serviceenheten samt juridikenheten.

i) Schematisk struktur

j) Reflektion organisation och roller

Wall Street Nacka var inte bara komplicerat med många olika steg och delar, utan var även väldigt komplext. Många olika perspektiv skulle verka mot samma mål, och oförutsägbara faktorer såsom hur medias makt och påverkan skulle spela ut ökade svårighetsgraden. Tillkommer gör att nya projekt alltid möter visst motstånd. Genom samarbete med lokala ambassadörer, kan till exempel dialogen om konstens mening och innehåll flyttas närmare dem som lever i den till vardags – medborgarna.

Det är också värt att vidare fundera på om denna typ av projekt alls är en kommuns uppgift och roll att driva. Kanske är det bättre att genomförandet leds via en fristående plattform, friare från det som den etablerade kommunala strukturen präglas av idag. Kommunen kan då vara en av flera medspelare, men inte ha en så central position.

12.Miljö

- Val av färger gjordes i samarbete med fasad/betong färgleverantörer som är experter på området. Färgen skulle både vara rätt typ av färg för underlaget, och uppnå de tekniska krav på färg som Nacka kommuns tekniska förvaltning har. Färgen är inte miljöfarlig.
- Färgerna som användes är av högsta kvalitet. De flesta fasader och målade betongytor i Sverige har den typ av färg som användes under projektet. Färgen har en hållbarhet på mellan 25-50 år. Utsatt läge för t ex väder och vind påverkar livslängden.
- Projektet har arbetat förebyggande med impregnering av murar och fasader för att öka hållbarheten och minska behovet av underhåll.
- Material till de två skulpturala konstverk som tillkom under projektet har naturliga material såsom trä och stål används. En gammal kulturskylt i neon restaurerades och fick nytt liv.
- De festivaltröjor som togs fram har inget specifikt datum tryckt, vilket gör att kvarvarande plagg kan återanvändas vid annat tillfälle. Samtliga plagg är ECO-bomull och kravmärkta.
- Leverantören för produktion (operativ projektledning) har kontor och lager lokalt i Sickla.
- Hälften av konstnärerna var från Sverige.
- Alla tillresta konstnärer bodde lokalt i Sickla, Nacka.
- Samåkning i festivalens minibuss eller kommunal transport brukades alltid som första val.
- Lokala assistenter användes i första hand. Flera internationella konstnärer som vanligen har med egna assistenter, lyssnade på och respekterade önskemålet om samarbete med lokala assistenter istället.
- Maskiner hyrdes lokalt.
- Allt material har källsorterats
- Alla färgrester har kommit till användning eller lämnats till ÅVC.
- Material så som penslar och rollers återanvändes mellan de olika verken i den mån det gick.
- Ett samarbete kring lunch med Urban Deli i Sickla innebar att all mat var ekologisk och hållbar och uppmuntrade till dagens alternativ av vegetariskt/vegansk kost.

13. Ekonomi

	Budget	Utfall	Differens
Total investeringsutgift NETTO	2 650 000	2 643 452	-6 548
Varav:			
Intern och extern projektledning (produktion, admin)	500 000	545 194	45 194
Kommunikation (media, marknadsföring mm)	500 000	513 292	13 292
Extern kostnad (köpta tjänster konstverken)	1 500 000	1 584 966	84 966
Godkänd utökning budget	150 000		-150 000

- **Total intern finansiering blev 2 643 452** (två miljoner, sexhundrafyrtiotre tusen, fyrahundra femtiotvå kronor)
- **Total extern finansiering blev 2 415 000** (två miljoner, fyrahundra femton tusen kronor)
- **Total projektomsättning blev 5 058 452** (fem miljoner, femtioåttatusen, fyrahundra femtiotvå kronor)
- **Projektresultatet blev plus 6 548** (sex tusen, femhundrafyrtioåtta kronor)

14. Konsekvenser för barn

Öppna Konsten genomförde en kurs i megamålning där 12 barn och unga i åldern 11-13 år deltog. Festivalen gav sommarjobb till 9 ungdomar i åldrarna 16-18 år under tre veckor (25-27). Condorens förskolor engagerade 90 barn i åldrarna 3-5 år.

Att barn och unga fått se så många konstnärer samtidigt verka öppet i praktiken i det offentliga rummet skall inte underskattas. Flera konstnärer vittnar om dialogen med förbipasserande som stannat upp, frågat, förvånats och förundrats. I vår ingenjörsbaserade kultur kan konstnärsyrket kännas överkligt och långt borta – mer som en alternativ hobby.

Genom de professionella konstnärernas publika närvaro skapades sannolikt många nya tankar, mål och visioner. ”Kan hen, kan jag.” Många barn och unga har genom Wall Street Nacka fått upp ögonen för en alternativ karriär. Det bådär gott för den svenska kreativiteten och innovationskraften, liksom för ett gemensamt samhälle som inte bara finns där, utan som också berör oss på djupet och ger kvalitativa konstnärliga upplevelser för alla.

Stockholm, 22 februari 2020

Fredrika Friberg, stads kreatör i Nacka kommun

Förteckning över av utvärderaren genomförda intervjuer

Andreas Blom, operativ projektledning, Kooperativet Livet
Mats Bohman, trafik- och fastighetsdirektör, styrgrupp för projekt och styrgrupp för utvärdering
Sara Boström, kommunikatör, kommunikationsenheten
Anders Börjesson, näringslivsdirektör, styrgrupp för projekt och styrgrupp för utvärdering
Elisabeth Carle, personaldirektör
Lena Dahlstedt, stadsdirektör
Fredrika Friberg, stadskreatör, projektledare Wall Street Nacka
Mats Gerdau, kommunstyrelsens ordförande
Karin Hårding, vikarierande pressansvarig, kommunikationsenheten
Helena Jeppsson, strategisk landskapsarkitekt, planenheten
Maria Legars, kommunantikvarie, planenheten
Anders Mebius, kultur – och fritidsdirektör, styrgrupp för projekt och styrgrupp för utvärdering
Sidrah Schaidler, stadsjurist
Anna Trygg, enhetschef, kommunikationsenheten, styrgrupp för utvärdering
Nina Åman, stadsarkitekt

Förteckning över projektledarens utvärderingsenkät till partners

Svarat

IKANO
NCC
SSM
Atrium Ljungberg
Boo församling
BRF Edölandet
Nacka Energi AB
Nacka Vatten och Avfall AB
Serneke
Svea Fastigheter
Wallenstam

Inte svarat

HSB
Alm-Småa
Storstaden

WALL STREET NACKA
**PLATSERNA FÖRE
OCH EFTER**

BOO FÖRSAMLING I SAMARBETE MED **NACKA KOMMUN**
KONSTNÄR: **NATALIA RAK**
ADRESS: **KYRKAN I ORMINGE, UTÖVÄGEN 4**

NACKA KOMMUN
KONSTNÄR: **FARID RUEDA**
ADRESS: **NACKA ISHALL, GRIFFELVÄGEN 11**

NACKA KOMMUN
KONSTNÄR: **OKUDA**
ADRESS: **STADSHUSET, GRANITVÄGEN 15**

NACKA KOMMUN

KONSTNÄR: **SHAI DAHAN**

ADRESS: **PARKERINGEN VID TORGGATAN, SALTSJÖBADEN**

NACKA VATTEN OCH AVFALL

KONSTNÄR: **KASHINK**

ADRESS: **PUMPHUSET SICKLA, UDDVÄGEN 7**

NACKA KOMMUN I SAMARBETE MED **NACKA ENERGI**
KONSTNÄR: **ELINA METSO**
ADRESS: **ELHUS HELLASGÅRDEN, ÄLTAVÄGEN 101**

SERNEKE

KONSTNÄR: **BKFOXX**

ADRESS: **JÄRLA SPORTHALL, JÄRLA ÖSTRA SKOLVÄG 4**

BRF EDÖLANDET I SAMARBETE MED **NACKA KOMMUN**
KONSTNÄR: **AMARA POR DIOS**
ADRESS: **GARAGET VID ORMINGE CENTRUM**

NACKA KOMMUN
KONSTNÄR: **PETER BIRK**
ADRESS: **GÄDDVIKENS BUSSHÅLLPLATS**

ATRIUM LJUNGBERG
KONSTNÄR: **IDAMARIA & HOLEM**
ADRESS: **SICKLA KÖPKVARTER, SIROCCOGATAN 1-7**

NACKA ENERGI

KONSTNÄR: **WD (WILD DRAWING)**

ADRESS: **ELHUS 1 & ELHUS 2, VÄRMDÖVÄGEN 158**

NACKA ENERGI OCH NACKA KOMMUN
KONSTNÄR: **ASTRID SYLWAN**
ADRESS: **ELHUS FINNTORP, RYSSVIKSVÄGEN 1**

WALLENSTAM

KONSTNÄR: **JARUS**

ADRESS: **TUNNELN UNDER ALMVÄGEN, VID STAVSBORGSSKOLAN, ÄLTA**

NACKA KOMMUN
KONSTNÄR: **MAYA HAYUK**
ADRESS: **MUREN VID HENRIKSDALSRINGEN**

ALM/SMÅA

KONSTNÄR: **JULIA RIO**

ADRESS: **"TANDLÄKARLÄNGAN", VÄRMDÖVÄGEN 121**

SSM

KONSTNÄR: **STFI**

ADRESS: **ELVERKSHUSET, JÄRLA ÖSTRA SKOLVÄG**

IKANO BOSTAD

KONSTNÄR: **NELSON CEKIS**

ADRESS: **PARKERINGSBUS, KVARNHOLMSVÄGEN 1**

NACKA KOMMUN
KONSTNÄR: **LANDSKAPSLAGET**
ADRESS: **PLANIAVÄGEN, SICKLA**

STORSDADEN + SVEA FASTIGHETER + NCC
KONSTNÄR: **VIDEOKAFFE**
ADRESS: **STADSPARKEN, VIKDALSVÄGEN**

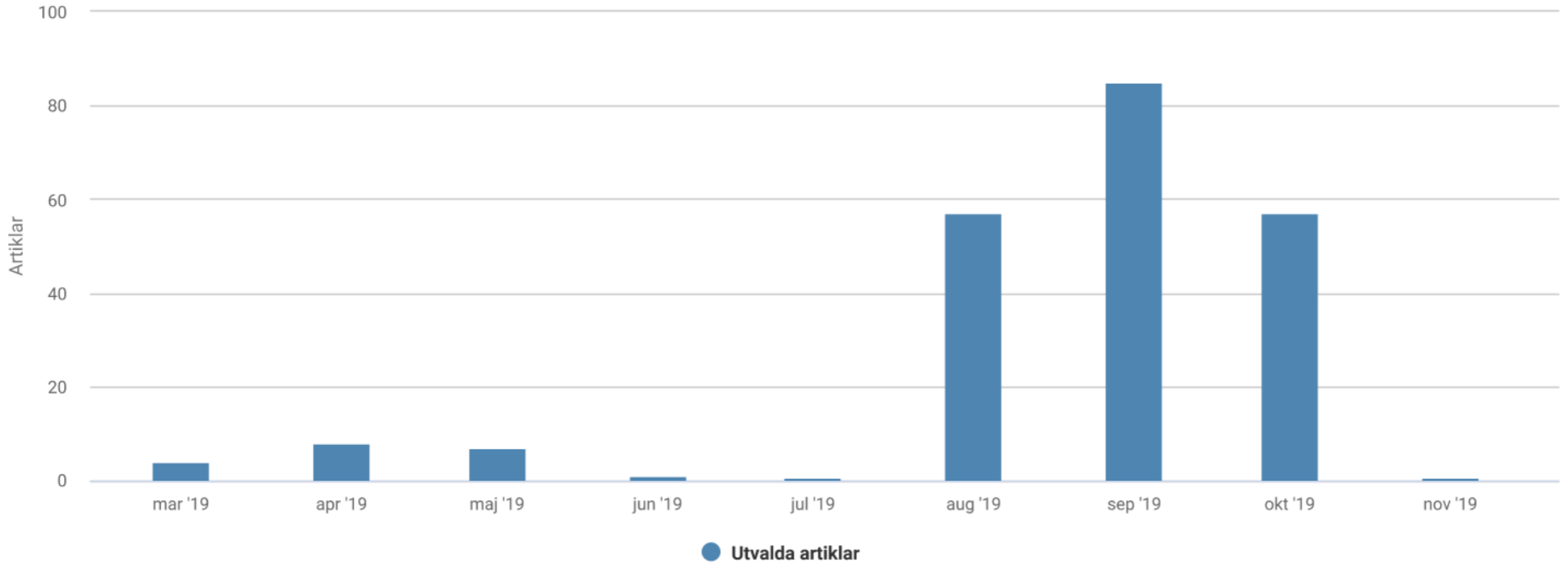

Medieanalys Wall Street Nacka

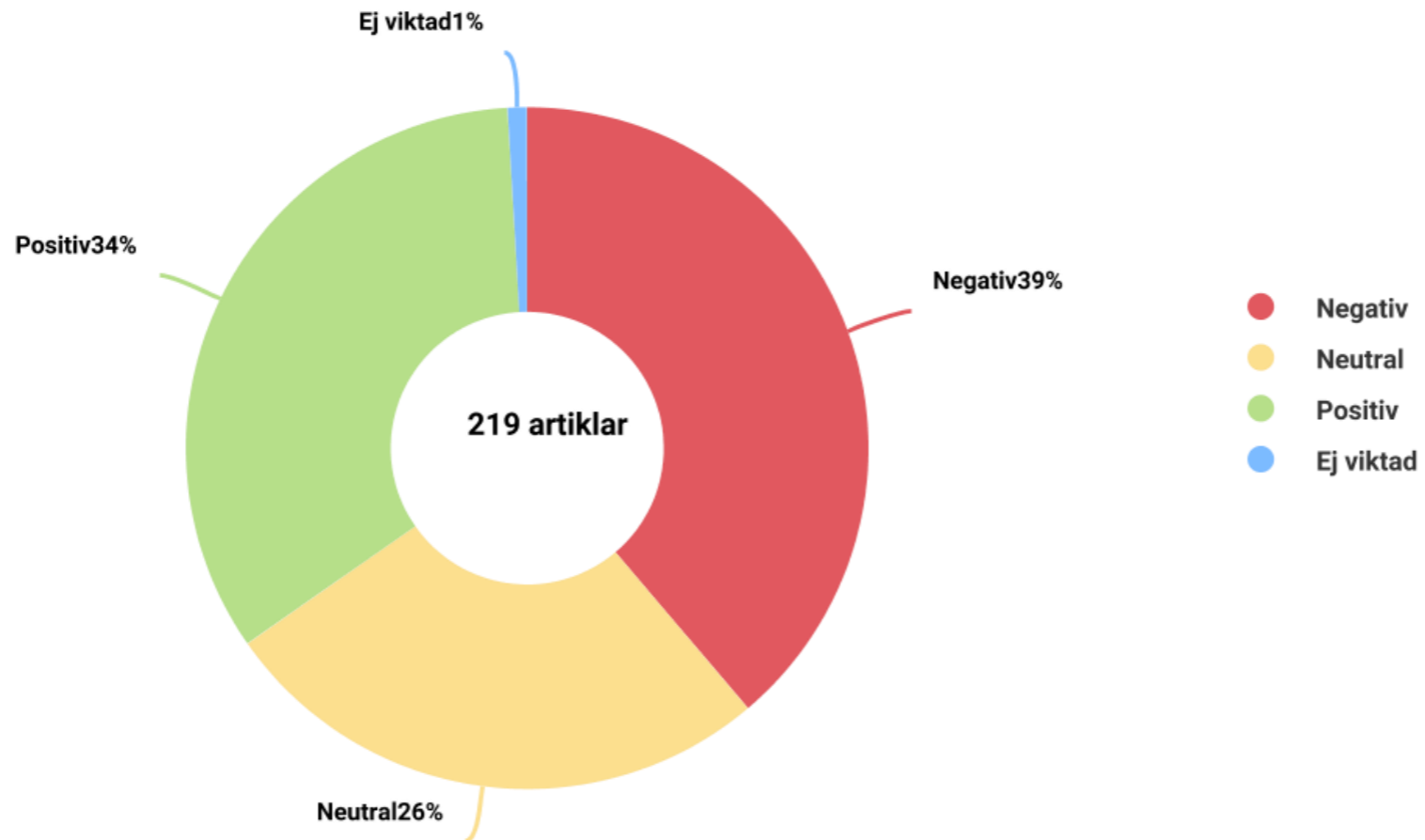
- Totalt 219 artiklar
- Urvalet består av artiklar publicerade efter 19 mars 2019, då bevakningen inleddes och fram till 11 november 2019
- I en analys av innehållet, består 111 av artiklar som kommunen själva initierat, dvs. ungefär 50%
- Som ytterligare bilaga finns förteckning över vilka källor som artiklarna publicerats i
- Top 3 källor: NVP står för **26** publiceringar, Mitt i Nacka står för **21** publiceringar och DN står för **12** st.

Medieexponering över tid

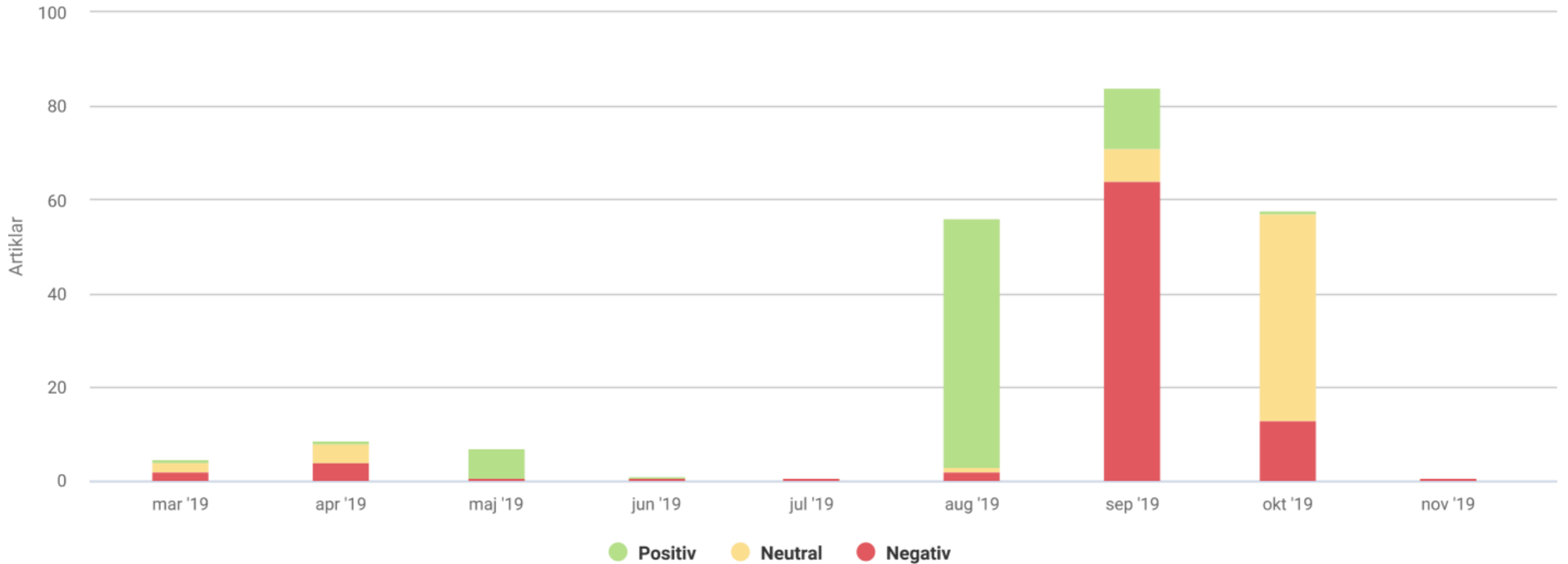

Medieexponering viktade artiklar

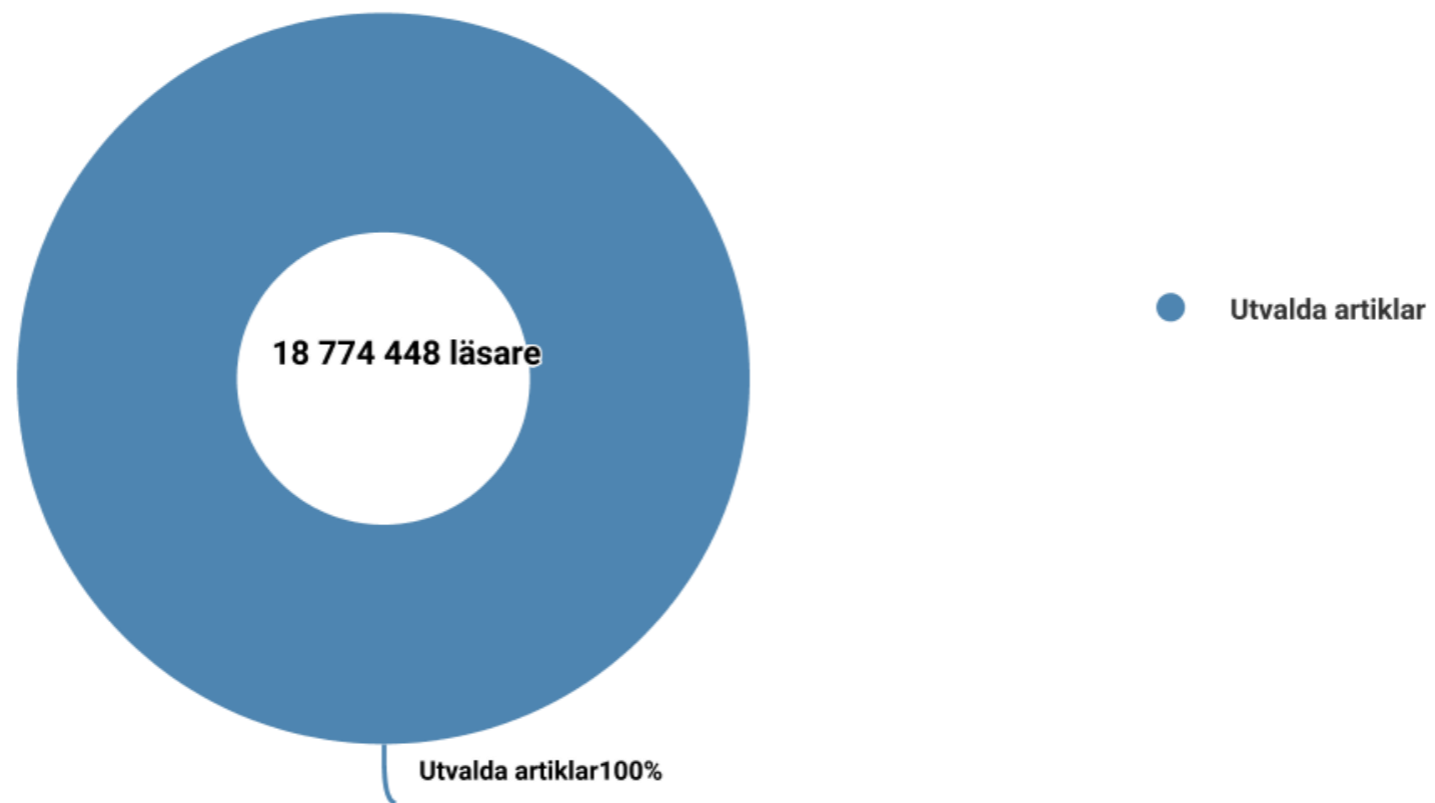

Medieexponering viktade artiklar per månad

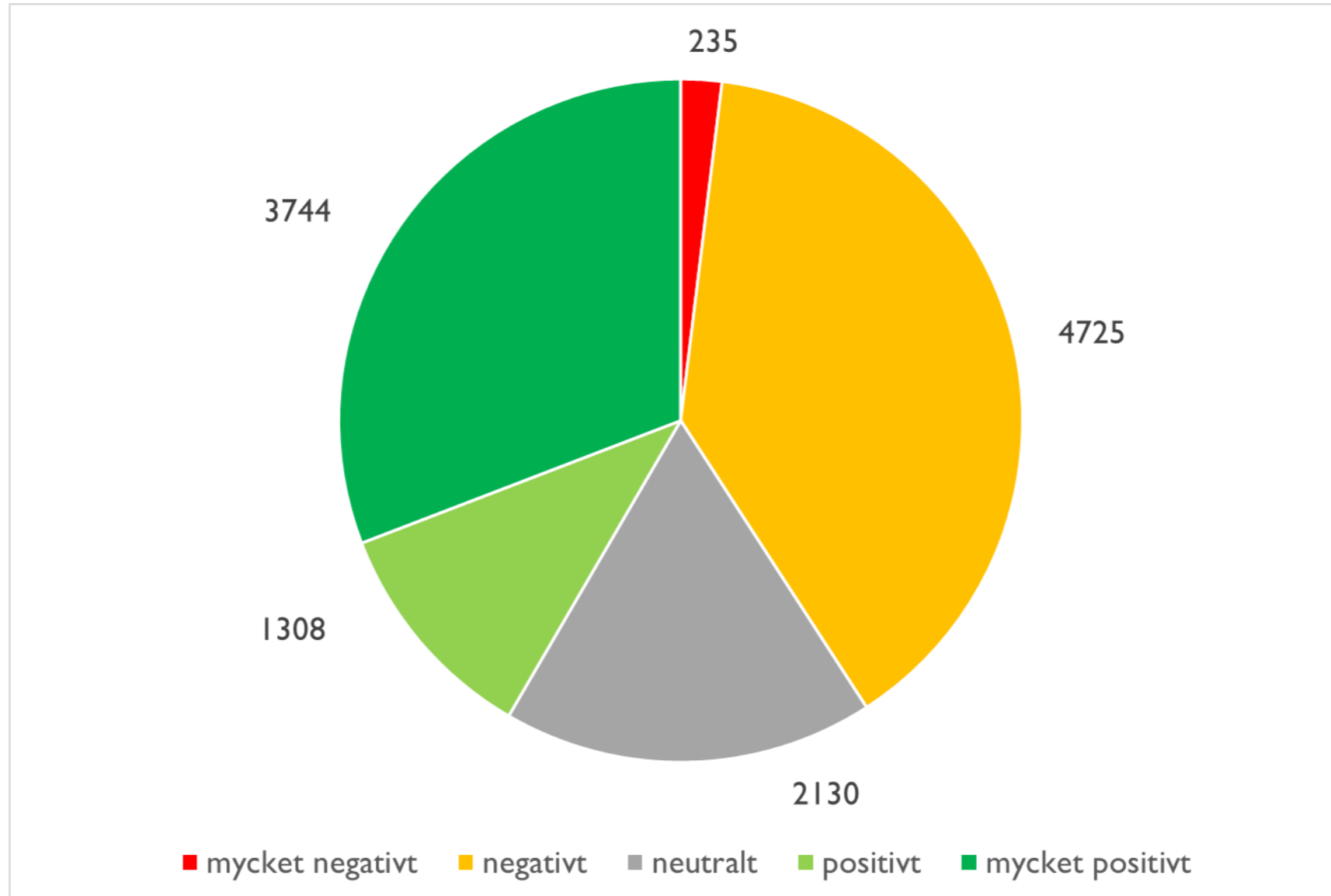
Medieexponering antal läsare

Analys Sociala medier

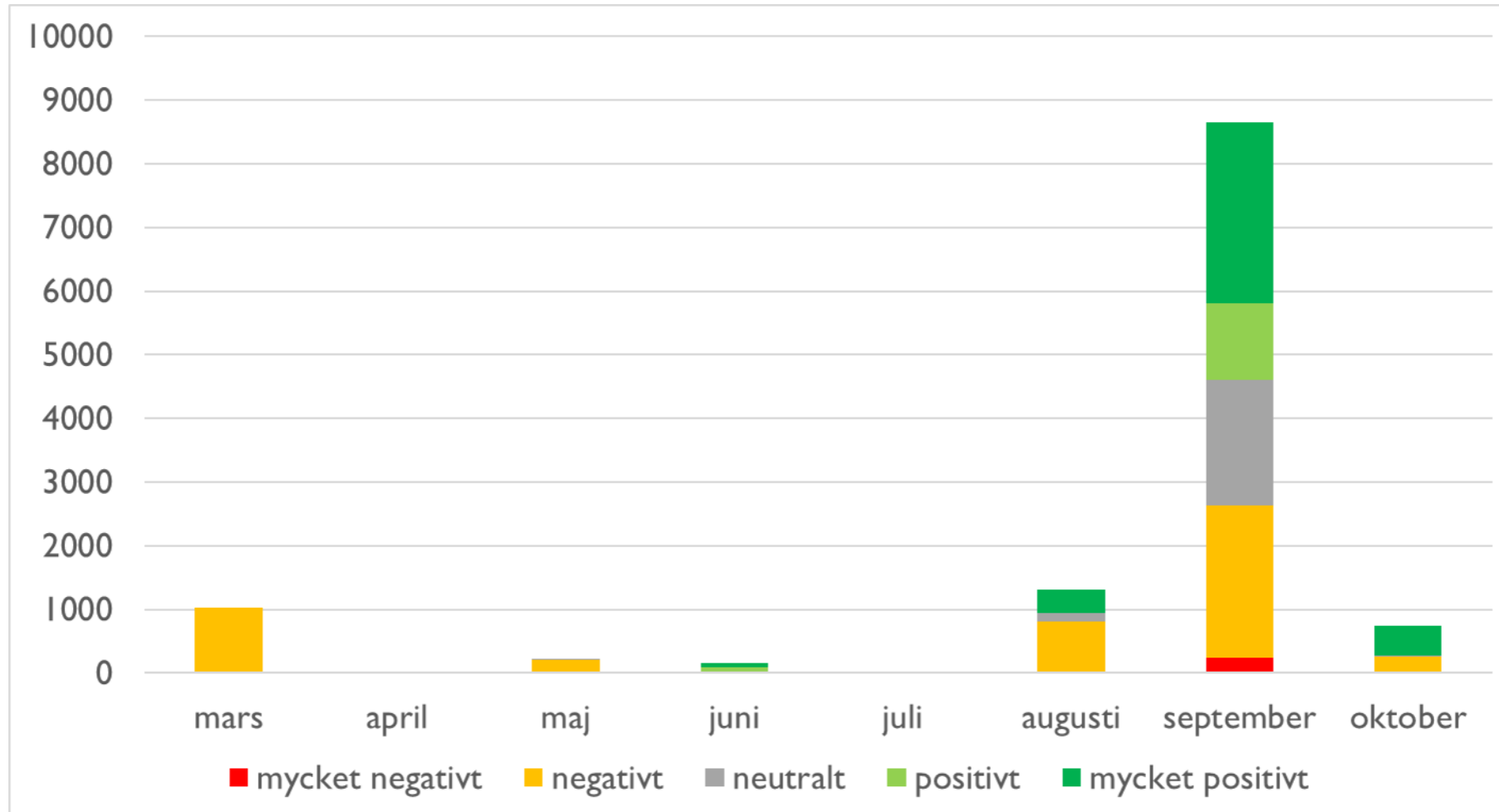
- Analys av inlägg och kommentarer i lokala Facebookgrupper i Nacka genomförts
- Grupperna där inläggen och kommentarerna förekommer består till stor del av Nackabor och analysen har gjorts som en del av att förstå hur festivalen har mottagits ute i Nackasamhället
- Totalt har 12 142 inlägg, reaktioner och kommentarer analyserats

Fördelning viktning i sociala medier

Fördelning viktning i sociala medier

Medieexponering per källa

Bevakningsprofiler

Utvalda artiklar

2019-03-01 - 2019-11-19

Källa	Utvalda artiklar	Totalt
 Nacka Värmdö Posten	14	14
 Nacka Värmdöposten	12	12
 Lokaltidningen Mitt i	11	11
 Mitt i Nacka	10	10
 Dagens Nyheter - Login	7	7
 Dagens Nyheter	5	5
 Svenska Dagbladet Premium	4	4
 SVT Nyheter	4	4
 SVT Nyheter Stockholm	4	4
 TT Nyhetsbyrån	4	4
 Vimmerby Tidning	3	3
 Södermanlands Nyheter Premium	3	3
 Borås Tidning	3	3
 Västerviks-Tidningen Premium	3	3
 News 55	3	3
 Norrköpings Tidningar Premium	3	3
 Motala & Vadstena Tidning Premium	3	3
 Piteå-Tidningen Premium	3	3
 Bohusläningen Plus	3	3
 Sydöstran	3	3
 Strömstads Tidning Plus	3	3
 TTELA Plus	3	3
 Katrineholms-Kuriren Premium	3	3
 Sydsvenskan	3	3
 Västerbottens-Kuriren Premium	3	3
 Helsingborgs Dagblad	3	3
 Tidningen Syre	3	3
 Eskilstuna-Kuriren Premium	3	3
 Folkbladet Premium	3	3
 Enköpings-Posten Premium	3	3
 Göteborgs-Posten Plus	3	3
 Blekinge Läns Tidning	3	3
 Östgöta Correspondenten Premium	3	3
 Helagotland Premium	3	3
 Upsala Nya Tidning Premium	3	3
 Hallands Nyheter Plus	3	3
 Bygga Stockholm	3	3
 Hallandsposten Plus	3	3
 Barometern	3	3
 Ystads Allehanda	3	3
 Norrländska Socialdemokraten Premium	3	3
 Norrbottens-Kuriren Premium	3	3
 Dagens Samhälle	2	2

 Kyrkans Tidning Premium	2	2
 Folkbladet.nu Premium	2	2
 StockholmDirekt	2	2
 Byggkontakt	2	2
 Östra Småland	2	2
 Svenska Dagbladet	2	2
 Nya Wermlands-Tidningen	2	2
 Borås Tidning	2	2
 Borlänge Tidning	1	1
 Falu Kuriren	1	1
 Södra Dalarnes Tidning	1	1
 Nya Ludvika Tidning	1	1
 Blekinge Läns Tidning Plus	1	1
 MSN	1	1
 Tandläkartidningen	1	1
 Byggnorden	1	1
 Tidningen Ångermanland	1	1
 Örnsköldsviks Allehanda	1	1
 Kyrkans Tidning	1	1
 Sundsvalls Tidning	1	1
 KungsholmenDirekt	1	1
 Gotlands Allehanda	1	1
 CityMark.today	1	1
 Länstidningen Södertälje	1	1
 Sveriges Radio P4	1	1
 Nyheterna Östra Småland	1	1
 Värmlands Folkblad	1	1
 Mitt i Värmdö	1	1
 Tanalys	1	1
 Gefle Dagblad	1	1
 Upsala Nya Tidning	1	1
 Blekinge Läns Tidning	1	1
 Allehanda.se Premium	1	1
 Länstidningen Östersund Premium	1	1
 Nerikes Allehanda	1	1
 Karlskoga Tidning	1	1
 Branschaktuellt	1	1
 Västerbottens-Kuriren	1	1
Totalt	219	219